

Öykü Gazetesi

Aylık öykü gazetesi
1. Yıl, 1. Sayı
Ekim 2023

Bıyık Karası Işıl Madak

Birçok hayranı gibi onu gördüğünde şaşırdı, elini istemsiz kendi ağzına götürdü, dudağının üstündeki boşluğu eliyle sıvazladı. Sonrasında diliyle, dilinin ucuyla, evet onu çıkarabildiği son noktaya dek uzattı, iyice inceledi. Olmadığına emin olmak için bazı kontrollere ihtiyaç duyulması hem renginden hem biçimindendi. Öylesine farklıydı ki bulaşmış olma ihtimaline karşı, eliyle ve diliyle bildiğini kalbiyle onaylayacaktı. Öyle hissetti, hisler her zaman doğruyu söylemez. Böylesi ilginç bir şey. Bıyık. Beklenenler basamakları tek tek çıkacakken biz hızlı hızlı koşsun isteriz. Burada bazı duyguların açmazları bıyığın varlığını sorgulamaya sürükleyebilirdi. Aldırış etmedi.

Gözlerine bakınca süzme bal rengi olduğunu fark etti. Tavşansı, etkileyici, garip bakışlar. Hareketlerindeki ani çıkışlar da bunu doğruluyordu. Şıpsevdiğin gözü kör olsun, şıpsevдинin değil tabii. Korkarak, biraz da şüpheykle kollarını bağladı, anlattıklarını dinlerken başını salladı, ilgili görünmek adına sorabileceği sorular bulmak zor iş. Kaç zaman sonra onu bulmuşken kendini maskara edecek değildi. Saçlarını eliyle kenarlardan sıvazlayarak at kuyruğu yaptı, bileğindeki lastikle topladı. Çift tura yetmedi lastik, böyle salaş bir kuyruğa razıydı. Ablak mı oldu yüzüm diye düşünürken, konuştukça derinleşen bakışlara aldırmadan onu izlemek, bir seyir. O an kendi dudakları geldi aklına, kahveden sonra silinmiş miydi ruj? Şöyle ağzını ve dudaklarını açıp kapayarak, birbirine buladı, az kalmış diye endişelenirken ister istemez avucunu çenesine dayayıp dinlemeye devam ettiği sırada, karnından uzun uzadıya bir ses. Gülmüseddi, karşısındaki bıyıkta herhangi bir değişiklik

yoktu, tekdüze açılıp kapanan ağzın üstünde öylece duruyordu. O da hemen toparladı yüzündeki ifadeyi. Duymadı sanki deyip rahatlamışken, aç mısın dedi adam. Çok değil ama, cümleyi tamamlamadan, az da değil imasıyla adam elini kaldırıp garsona seslendi. Mekânın bu saatte bu kadar sessiz olması onun suçu değildi ya. Menü isterken, garson kare kodla sipariş verebileceklerini hatırlattı, cep telefonunu çıkarıp ahşabın üzerine yapıştırılmış siyah beyaz kare şekle kamerasını tuttu. O da eğilip bakarken kara bıyıkları ve kıvrımı ona bir kez daha çekici göründü, dokunmayı düşündü eliyle, takma olamazdı. Saçmalamasına kızdı, koca adam, yok artık, daha neler. Makarna yemek istedi, ilk sayfada görüvermişti, kremalı mantarlı, bibersiz ama. Sipariş ederken yanında bir şeyler içer miyiz sorusuyla irkildi. Olur, dedi kahveden farklı, kırmızı olsun, çok eski olmasa da iyicedir. Müzik başladı, gelenler arttıkça bir saat içinde canlı müzik olacağı anonsu yapıldı. Sıkılmışlığın suskunluğu bir büyü gibi geceyi sarmamalıydı, durağanlığı gidermek de ona kalacaktı belli ki. Yemeğini beklerken onun ellerine baktı, küt parmaklarına, soluk tırnaklarına. Gözlüğünü düzeltirken gözlerini de kapıyordu, bazen de gözlüğünü kaldırıp göz pınarlarını ovuşturuyordu. Kareli gömleğiyle ve üstündeki siyah ceketıyla karizmatik sayılabilirdi. Onun hakkındaki düşüncelerini sezmesinden korktuğu için usul usul incelemesi gerekti, aksi durumda olası her ilgi karşı tarafın yükünü yokuşa yığmasına nedendi, böyle bilinmesi de tuhaf ya. Bu genel geçer algı biçiminin taraflar üzerindeki etkisi pek anlaşılmaz ilk bakışta. Rahatça ilerleyebilecekken birileri çıkar ve o öyle yaptıysa şu demektir der, olan biteni

bir kez daha gözden geçirmek için türlü bahaneler bulmaya iter insanı. Bahanenin yumuşatılmış, elekten geçirilmiş biçimi aslında düpedüz suçlamalara dönüşür. Karşılıklı çekilen söz kılıçları uysallık kınına yerleşmeden önce de olası düellonun galibi belli: gözyaşları. Bunun karşısında durabilecek, karşı koyabilecek kimse yoktu yeryüzünde. Islaklık, mendilin değil parmakların dokunuşlarıyla kurur, bir sonraki tartışmaya dek güvenli liman olarak varlığını sürdürürdü. Şık ve derin bir tabağın içinde soslanmış makarnayı masaya bırakan garson, kadehleri doldurdu özenle, başka bir istekleri olup olmadığını sorarken. Adamcağız, yok, dedi bıyıklarına bulaşan kırmızıyı üst dudağıyla emerken dilini gördü. Çift servisin romantizmiyle kadehler kaldırıldı, neye dediler birbirlerine, bıyıklara demek istedi ama diyemedi. Karalığına hayranken şakaklarındaki ince beyazlar da ayrı bir hava katıyor diye düşündü. Kalem makarnanın birkaçını ağzına sokunca büyük geliyor, yeterince kibar görünmediğini düşünerek bazen de tek tek yemeye çalışıyordu. İnsani haller işte... Bıçağıyla mantarları çatalına iterken sosun da eşit olarak gelmesini sağlamak önemliydi. Bu yemek konusundaki teklifsizliğine aykırı bir davranış olsa da bu gece böyle olsun diye sevindi. Olduğumuzdan başka, olmak istediğimizin verdiği mutluluğa kimin ihtiyacı yok ki...Yan masada kırk yaşlarında bir kadın yemeğini söylemiş sakın bir şekilde etrafı izliyordu. Onun halleri ara ara ilgisini çekse bile karşısındaki kişiye ayıp olmaması adına fazlaca ilgilenmemek gerekti. Siz de yesenize, dedi adama, bu benim için çok fazla, o ara tekrar göz göze geldiler yandaki kadınla. İstemediğini söylerken adam, kadehi uzattı ona, sağlığa

|>

BU SAYIDA ÖYKÜLERİYLE

Işıl Madak, Arzu Anlar Saraç, Ebuzer Kalender, Yunus Çinçin, Ayşe Özçelik, Haden Öz, Kahraman Çayırılı, Meltem Terzioğlu, Sevim Çiçek, Ayşe Başak Kaban, Elmas Tunç

ve aşka deyip anlam yerini bulmadan içkisini bitiriverdi. Demlenmenin verdiği sessizlik. İki ayrı dünyanın ara ara açılan kapıları. Sırlı, sırsız. Varlı, varsız. Birbirlerine anlatacakları şeylerin anlam kazanması için ortak bir verinin olması beklenendi, bu bazen sevgililik, bazen arkadaşlık bazen de dostluk... Şu kimliksiz gecenin tadını çıkarmak... Her adımımızda yeni adlarla ilerlediğimiz yolun hayranlıkla belirlenmiş yanına birilerini inandırmak, bunu mantık süzgecinden geçirip kabul ettirmek olasıydı, kabul, ama o zaman ne kadar kendimiz olurduk tartışıldı. Ki bu tartışmaların nerede ve nasıl sonlandırılacağına karar verme gücü de kısa sürede elimizden alınırdı. Demek o imzada gördün beni, dedi adam sessizliği bozup. Kafasını sallayarak onaylarken bunun kabalık olup olmadığını düşündü. Sizin bir şekilde orada olmanız tesadüftü belki, benimki de öyleydi. Niyetim yokken kalkıp gittim oraya. Bahçesinde tuhaf heykellerin ve antıkların durduğu yerde, geçmişî hatırlatan sizin iki yanda yukarı doğru burulmuş kara bıyıklarınızdı. İçkinin etkisiyle itirafların fitili ateşlendi, adam sessizce ve gülümseyerek dinliyordu onu. Kara, kapkara... Öyle demek, dedi adam kadehten bir yudum daha alırken. Takma olup olmadığını sormak isteği anlık bir karmaşa olarak onun içinde yansıyıp kayboldu. Yan masaya bir konuk eklenmişti. Kadın ayağa kalkmış mor fularını eliyle düzelterip geleni sımsıkı kucaklarken değişik bir gülümseme kaplamıştı yüzünü. Özenle oturturken gelen kişinin sırtını sıvazlıyor, ona her anlamda değer verdiğini gösteriyordu. Gözlerinin ışıltısına bakılacak olursa ondan hoşlanıyor olmalıydı, karşıdan bunu kestirmek pek kolay değildi, bir merakın içinde kalmamak için ara ara izleyecekti, dinlemek mümkün olsaydı, müzik aralıklarında belki. O halde tesadüflere içelim, dedi bıyık, ilk kadehin bitip ikinci kadehin verdiği rahatlıkla. Bıyıkları uzamış mıydı? Birkaç santim daha fazlaydı, tuhaf bir şekilde büyük göründü gözüne. Neden dikkatle bakıyorsun yüzüme? demese farkında olmayacaktı daldığını. Yok, dedi öylesine, sadece baktım, bir şey düşünmedim. Birilerine ne düşündüğünü sormak aptallık, saçmaladım dedi adam, insan anlık geçişlerde ne çok şey düşünüyor oysa değil mi? Mesela ben senin nasıl

biri olduğunu düşünürken, makarnanın markasını da merak ettim sonra ne bileyim kırmızı ceketin ateş grubundan mı acabayı da aklıma getirdi. Gülümsedi. Aslan burcuyum sahiden, dedi o, yan masaya bir göz atarak. Onlar susarak birbirlerine hayran hayran bakmayı sürdürüyordu. Kadın tedirgin görünüyordu bir yandan, elini masaya ürkerek koyuyordu. Burçlara inanmanın ya da inanmanın gündem olacağı bir masa hayali değildi. Konuşulacak onca şeyin içinden bu seçilmiş olamazdı, neler yazmıştı, neler okumuştı, neler anlatmıştı, çok şeyler biriktirmiş olmalıydı. Bak şimdi demeliydi, yurtdışı gezilerinden söz etmeliydi. Çok kültürlü yapıların, çok sesli yanlarını, az gelişmişliğin açmazlarına dayamalı, evrensel değerlere sarmalı, edebiyatın içinde bulunduğu durumla yoğurup önüne sermeliydi. Ben de kova burcuyum, dedi adam. Potaya atılan topu tutmak ya da tutmamak... Birkaç yudum daha aldı bir şey demeden. Son yazdıklarınız dedi, sakince, diliniz sanki daha farklı, daha örtük. Kısa cümleleriniz birdenbire boşluğa düşüren paragraflarınız, hepsi belki yeni bir biçimin sesini duyuruyor. Belki deyip adam, birkaç çatal aldı makarnadan, boşta kalan bir mantarı da çatalının ucuna iliştirerek. Canlı müzik sustu, hafif bir müzik başlayınca oh be, iyi oldu, kafamız şişti, yemeyeceğim diyenden korkacaksın baksana sende çok tırtıkladım makarnayı, dedi gülererek. Rahatlamıştı. Yan masada adam kadının elini tutup gözlerine bakarken ayağa kalktı, ıııklı bir pasta geldi yanı sıra. Cebinden bir yüzük çıkardı, kadına gülümseyerek benimle evlenir misin? dedi, kadın ayağa kalkıp ellerini yüzüne kapatırken başını salladı, yüzüğü aldı ve kendi taktı, elmas bir yüzük. Yaşları ileri olduğu görülen çift için aile yadigârı bir yüzük teklife uygundu, kim bilir öyle miydi ama böyle düşündü. Adam bıyıklarını eliyle uçlarından çekiştirirken sandalyesini yan çevirmiş onları ve olanları izliyordu mekândaki herkes gibi. Alkışların arasında pasta masalarına kondu, sakinleşti ortam, herkes kendi masasına dönüp kaldığı yerden devam etti. Birkaç güzel anı hatırlandı, birkaç özelem geçti gitti. Herkesin hayatına dair bir kapı aralandı, bu kapı kimisinde usulca kapanırken kimisinde soğuk rüzgârlarla çarpıp durdu, üşüttü. Hayatın böyle anları,

bizlerin belirlediği koridorlarda koşmamıza engeldi. İçimizdeki dolambacın karmaşık dehlizlerinde kaybolmadan bazen de kaybolarak sığınlan olaylar silsilesine tesadüf mü denecekti? Öyleyse akışa kapılmak ve nereden geldiği belli olmayan duyguların karmaşasında kalmak da kırmızı bir geceye yakışırđı, karşıındaki adam bunu bilmese de seziyor olabilirdi. Şişe azalırken içindeki garip duyguları tartacak, bunlarla ilgili ölçüm yapacak gücü kalmamıştı. Adam kendi halinde karşıındayken, onun varlığıyla ilgili hiçbir sorgulamaya gitmeden, sadece oturarak ve anı yaşayarak kalması, ona, bu anın pek çok kez tekrar edilmiş olduğunu düşündürüyordu. Şimdi buradaki hiçliğinin farkına varırken yan masadaki coşku ve hayranlık ona batmaya, acıtmaya başlamıştı bile. Yüzüğün değil tutulan elin sıcaklığını istedi bir an. Ne yaparsa yapsın, anlam kazanamayacağı boşluğun içinde çırpınıp duracaktı. Başı hafif dönerken yüzünü yıkamak için izin istedi adamdan. Ben de geleyim deyip ayağa kalktı. Birlikte ilerleyip her ikisi de kadın ve erkek yazmak yerine elbise ve takım elbise ile gösterilen tuvalete girdi. Kısa sürede işi biten adam kadını beklerken kapı açılınca elini uzattı. Kendine doğru kadını çekti, saçındaki lastiği çözüp, elini sıkıca beline dayadı, onu acemice öpmek istedi, açılmayan dudaklara alışıık olmadığı için yüzüne dokundu, bıyıklarını yüzüne sürdü. O, bundan hoşlanmasa da bu anı yaşamayı hayal ettiği için bekledi. Bağımsızlığını ilan edecek kalbin, dili çözülebilir, dudakları aralanabilirdi. Gecenin rengini alan, yerlere dek uzayan bıyıklara basmış, kara bir korkuya dönüşmüştü. Sonra kendini kurtarıp masaya doğru ilerledi, düşmemek için sandalyeye oturdu, boşluk duygusuna eklenen yeni tensel dokunuş, geceyi bir kez daha iki eliyle omzundan tutup sarsmıştı. Yan masadaki kadın onu dikkatle incelerken parmağıyla -dairesele hareketlerle- yüzünüze bakın der gibi işaret etti. Telefonunu alıp hızlıca ön kamerasını açtı. Yüzü çizgi çizgi siyahlıklarla doluydu; yanakları, çenesi. Peçeteyle silmeye çalıştı ama çıkmadı, bulaşmadı da öylece kaldı. Adam yerlere dek uzanan bıyıklarını sıvazlayarak uzaktan onu izliyordu.

Bana Öyle Bakma Neriman

Arzu Anlar Saraç

Neriman o talihsiz günden beri konuşmuyor. Bana ölümüne küskün. Küçük salonumuzun devasa penceresine sırtını döndürdüğü bordo berjere oturup sabahtan akşama, karşı duvardaki çerçeveli fotoğraflara bakıyor. Bir bunlar kurtulabildi o yangından. İlk çerçevede Salim’in doğduğu günkü fotoğrafı. Sonrakinde Salim’in ilk adımları. Üçüncü çerçeveden sonra ancak bizim nikah fotoğrafımız geliyor. Neriman beyaz bir döpiyes giymiş, başında tüllü cloche bir şapka. Ben filinta gibiyim lacilerin içinde. Salim elinde pamuk şeker, henüz dördünde. Ne yaptımsa gelinlik giymeye ikna edemedim onu. “Olmaz!” dedi, “İkinci evlilikte yakışık almaz.” Bir günden bir güne eski kocasına lanet okumadı. “Sakat doğunca Salim, bırakıp bizi kaçtı.” demedi. Büyük kadın Neriman. Şimdilerde ıslak yeşil gözlerinde bir görünüp bir kaybolan derin göller kadar büyük. Yaşlansa da küçük bir çocuk gibi masum ve mahsun bakar hâlâ o gözler.

Işıkları açmıyor artık. İçerisi hep loş. Köşedeki yaşlı lambaderin titrek ışığıyla yetiniyor. Elleri eskisi kadar narin ve zarif ama o günden beri tırnaklarını boyamıyor. O da benim kadar yalnız mı hissediyor? Arada bir iki kıpırdanıp güzelim ellerinin ayasını berjerin tırtıklı döşemesine sürtüyor. İncinecekler diye içim gidiyor.

Saat altı. Birazdan Neriman’ın en sevdiği program başlayacak radyoda. Biliyorum yine ağlayacak buselik makamı bir şarkı duyduğunda. Yüreğim hıçkırık tutmuş gibi teklıyor. Ben sebep oldum ya bütün bu acıya, vicdanım sızlıyor. Neriman kalkıp zaten kapalı olan kırmızı kadife perdeleri iyice birbirine pekiştiriyor. Ucundaki püsküller sallanıyor. Kimseler görsün istemez acısını. Antika vitrinden yine o fotoğraf albümünü çıkarıyor. Eğreti kıvrılıp koltuğa canım dizlerine koyuyor albümü. Bunu Allah’ın her günü sektirmeden yapıyor. Radyo da Fikret Kızılok söylüyor; “Bu kalp seni unuttur mu?” Neriman içini çekiyor. Dizlerinin dibine çöküyorum. Tenine rüzgar değmiş gibi titriyor. Belli ki bu küslük hiç bitmeyecek. Kafasını kaldırıp karşı duvardaki fotoğraflara bakıyor, gözlerini deviriyor.

Bana öyle bakma Neriman!

Otuz yıl evveldi. Salim on yaşındaydı. Neriman bir Salim’e bir de bana deli divane âşıktı. Onu hoyratça örseleyen ilk eşinden sonra benimle karşılaştığı için ne şanslı olduğunu söylerdi hep. Ama öyle şikayetlenmezdi de eski kocasından. “İnsan önemsemediği birini yitirince hissizleşiyor ona karşı,” derdi. “Olmayanın, hiç olmamış olanın yası da olmuyormuş.” Ama bilirdim ki Salime babalık etmediğinden, sakat bir çocuktan bir nefeslik merhametini esirgediğinden kızgındı ona. Ben sormadım o da anlatmadı. Ben de bugüne dek eksik kalan nesi varsa tamamlamaya yeminli gibi sevdim onu. Hem Neriman’ı hem de masum yavrusunu.

Beni baba bildi Salimim. Hiç demedik gerçeği ona. Öyle akıllı, öyle güzel bir çocuğu ki sevmemek ne mümkün. Hâlâ içimde yaradır Salim. Yürüyebileceğini bilseydim hiç düşünmeden verirdim kendi bacaklarımı. Evlendiğimizden beri benim babadan kalma iki katlı müstakilde yaşıyorduk. Salim artık kucakta taşınamayacak kadar ağırdı. Neriman ben yokken onu üst kata taşımakta epey zorlanıyor ama gık demiyordu. Rahat etsinler istiyordum, buldum buluşturdum gidip yeni bir ev aldım, giriş katı. Yemyeşil de bir bahçesi var. Salim tekerlekli sandalyesiyle rahatça girip çıksın, bahçede hava alsın diye. Neriman nasıl mesut oldu, gözlerinden anladım. Onun mutluluğu benim için lütuftu. Hemen hazırlıklara başladık. Önce alt katı toparladık. Bir mutfak ve salonda zaten. Koli koli yığık herşeyi girişe. Koltukları sardık sarmaladık. Yalnızca üst kattaki yataklar kaldı. Evdeki son gecemizde huzur içinde yattık yatağımıza. Neriman’ın minnet dolu gözlerine baka baka, canım elleri sakallarımda, tatlı bir uykuya daldık. İçimden defalarca dedim ki ya rab beni bu anın içinde kıyamete kadar sakla.

Rabbın başka planları varmış oysa, bilemedik. Boğazımı parçalayan bir öksürükle uyandım uykumdan. Her yer duman, göz gözü görmüyor. Alt kattan yangının giderek büyüyen çıtırıtı sesleri geliyor. Koşa koşa indik aşağı. Nasıl oldu, nasıl hızla büyüdüyse kapıyı açmadan ateşler sardı her yanı. Neriman

oğlum diye bağıyor, üst kata çıkmak için alevlerin arasında çırpınıyor. Ben onu zapt etmeye, bir an evvel evden çıkarmaya çalışıyorum. Biliyorum ki üst kata çıkarsa bir daha inemeyecek. Battaniyeyi sardığım gibi bir deli kuvvetiyle kucaklayıp çıkardım dışarı Nerimanı. Ağlıyor, dövünüyor, yalvarıyordu; “Salimim, Evladım, Yavrum...”

Çok düşünmedim ya da zaten çoktandır düşünüyordum. Neriman Salimsiz yaşayamaz, hayata küser, bir daha yüzü gülmezdi. Koşup alev kapısından içeri daldım. Ben ilerledikçe arımda bıraktığım her adımı ateş yutuyordu. Üst kata çıkıp korkudan titreyen Salime sarıldım. Geri dönüş yolunu azgın bir alev yalayıp yutmuştu. Çıkış yoktu. Birkaç saniye içinde tavan üzerimize çökecekti.Tek çare odadaki pencereydi. Kucakladığım gibi Salim’i pencereye. Gözlerimin içine bakıyor yavru ceylan. Güven bana dedim, kapat gözlerini. Sımsıkı yumdu, öptüm alnından ve pencereden aşağı bıraktım onu. Sonrası herşeyi yutan kıpkırmızı bir boşluk...

İşte o gün bugündür Neriman’ın güzel sesini bir daha hiç duymadım.

Şimdi her gün bir kez daha konuşsa da acım dinse diye ağzının içine bakıyorum.

Neriman’ın gözünden yine yaşlar süzülüyor. İncecik. Duvardaki düğün fotoğrafının aynısından bir tane de albümde var. Elleriyle okşuyor. Gözlerinde o geceki yangın, ateş gibi fotoğrafıma bakıyor.

Bana öyle bakma Neriman!

Her şey başka olsun istemez miydim ben de? İstersen kader de. Onca yıldır ruhum ateşlerde yanıyor ama yine olsa yine aynısını yaparım. Keşke duysan Neriman beni. Arka odanın kapısı ağır bir gıcırtyla açılıyor. Tekerlekli sandalyesini ittire ittire Salim geliyor. Annesinin hıçkırıklarını duymuş olsa gerek, aslan parçası. Neriman’a bir o destek. Nasıl da uzadı boyu, servi gibi mübarek. Yine teselliye başlar anacığını. “Ağlama anem. Babam bilse kendini bunca heder ettiğini, mezarda kemikleri sızlar, ruhu şad olmaz,” der.

Fırtına

Ebuzer Kalender

Evlilik dedikleri bu mu şimdi? Ya da koca dedikleri? Bir kafesteyim sanki. Hani birisi açsa o kafesin kapısını, arkama bakmadan uçup gideceğim. Ama nafile; kafesim cicili bicili, yemim de var suyum da. Hatta salıncağım bile. Ruhum daralıyor. Ah anne ah! *Rabat edersin kızım. Darlık çekmezsin, halleri vakitleri yerinde.* Halleri vakitleri yerin dibine batsın. Bazen düşünüyorum da analar kızlarını başlarından atmak için doğuruyorlar sanki.

Adetim gecikti. Neredeyse ay bitiyor, ortasıındaydı tarihi. Hamile miyim yoksa? Aman Allah korusun. . . Belki kız olur ha. Hayır, hayır. Kız olmasın. Bu dünyada erkek olmak var. Hatta şimdi hiç olmasın. Daha evleneli ne kadar oldu ki. Allah’ım ne olur hamile olmayayım. Tövbe estağfurullah tövbe. Oooffff, off. Ne evlenmek ister misin diye soran olur ne de çocuk ister misin diyen. Sanki ben büyüdüm mü. Okuyamadım diye ne oldu. Ne oldusu var mı, işte böyle veritler birine. Hiç tanımadığın bir adama hem de. Gerçi ne adamı be. Koca bir çocuk. Evlilik ne biliyor mu sanki. Hah. Sen çok biliyorsun ya. Evliliği şimdilik yatak odasından geçen bir oyun sanıyor. En büyük oyuncağı da benim memelerim. İlk gece neydi öyle? O başarısızlığı, yüzünün renkten renge girmesi. Dokunsan ağlayacaktı ganbim. Belli, kimse bir şey anlatmamış ona. Acemilik olur ya, o kadan fazla. Yine de kıyamam ben ona, iyi bir çocuğa benziyor. Yaşıtlarımız sokaklarda, kafelerde fık atıyor. Anneme sorsan daha ben on yedimdeydim evlendiğimde der, marifetmiş gibi. Anlatır da anlatır. Siz şanslısınız kızım da, biz gün görmedik de, yatacak döşeğimiz yiyecek ekmeğimiz yoktu da, ahır-

dan eve evden ahıra da, başımızın biti topuğumuzun yanğı eksik olmazdı da, falandı da fışmandı da. . . Bereket versin babam gibi birine düşmüş.

Annem söylenir durur hep babamdan. Ama nasıl söylenir öyle bir adamdan? Yoksa çocuklar bir sihir de erkeklerin görünmeyen yüzlerini mi ortaya çıkarıyorlar? Hayır, hayır. Benim babam bir tane. Kolonya kokan iri elleri saçlanmda gezinseydi şimdi, uzak uzak gülümseseydi de yanağımdan öperken sararmış bıyıklan yüzüme batsaydı. Daha küçük bu kız dedi ya dinletemedi anneme. Küçük değilmişim, annem benim yaşımdayken üçüncü çocuğuna hamileymiş. Yani bana. Hissediyorum. . . Hamileyim. Belki ben de kendi kızıma anlatırım, ben senin yaşındayken şöyle böyle yaptım diye. Şimdinin saçmalıkları o zaman marifetmiş gibi gelir, kim bilir. Kı-

Beklenmeyen Konuk

Yunus Çinçin

İlkin adım çağrıldı, kısa bir süre sonra da kapım vuruldu. Gece- nin bu saatinde kim çağırır beni, dedim. Aldırmadım. Ama ardından kapı çalındığında, yattığım yerden kalktım. Işıkları yak-

tım. Merdivenleri indim. Ama kapıyı açmadım.

Kapının ardından seslenmekle yetindim:

“Kim o?”

Ses yok.

Yeniden:

“Kim o?”

Ses yok.

“Defol öyleyse” diye bağırdım.

Merdivenleri çıktım.

Işıkları söndürdüm. Yatağıma girdim.

Ama uyku, bir yerde kesilmiş bir uyku, başınızı yastığa vurduğunuz anda yeniden gelmez.

Bir süre bekledim.

Yeniden bir ses: adımı çağırıyor.

Aldırmadım.

Kısa bir süre.

Sonra yeniden kapının tokmağı.

Yatağımdan kalktım. Işıkları yaktım. Merdivenleri indim.

Gene kapının ardından seslendim:

“Kim o?”

Ses yok.

“Kim o? dedim. Kimsin? Ne istiyorsun?”

Kısa bir sessizlik. Sonra kapının ardından değil de bir mağaranın dibin- den gelir gibi bir ses:

“Ben, dedi. Ben, eski dostun, tanımadın mı?”

“Hayır, dedim. Sesin bana bir şey demiyor. Tanımadım. Adını ver.”

Adını verdi. Bildiğim bir ad değildi. Yani dostlarımdan, tanışlarımdan birinin adı değildi.

“Tanımadım seni, dedim. Dostlarımdan biri değilsin.”

“Demek öyle, dedi. Demek böyle çabuk unutulduk. Pekâlâ.

Gidiyorum. Bir daha rahatsız etmem sizi.”

“Dur, dedim kapının ardından. Bir şeye ihtiyacın mı vardı?”

“Madem tanımıyorsun beni, dedi kapının ardından gelen ses, niçin öğrenmek istiyorsun? Mutlu geceler.”

Uzaklaşan ayak seslerini dinledim.

O an, anladım ki, odama çıkıp yatağıma girsem bir daha duymayaca- ğım beni çağırın bu sesi. Bir daha gelip çalmayacak kapımı.

Açtım kapıyı: Bahçe kapısına doğru topallaya topallaya giden

bir gölge.

“Dur, gitme, dedim. Tanımasam da seni, gel!”

Dönüp bakmadı.

“Belleğin çözülmesi bu, diye bağırdım ardından. Yaşlılık ...

Saçmalama gel. Bak şimdi ansıdım seni (yalandı) az önce, sesin yaban- cıydı, ama şimdi seni gördüğümde... (hiçbir şey görmüyordum topal- layan bir karaltıdan başka) ansıdım, eski dostum, niçin sırtını dönüyor- sun bana? Gel, ocağı yakalım, şöyle bir dertleşelim, eski günleri ana- lım.”

Karanlıkta benden yana döndüğünü ayımsadım.

“Hiçbir şeyi anımsıyorsun, dedi. Ne eski günleri, ne eski dostları, ne eski acıları.”

“Saçmalama, dedim. Uyku sersemiydim. Nerden bilebilirdim senin olduğunu?”

“Kovdun az önce beni” dedi.

“Ama sen de ses vermedin” dedim.

“Gerçekten gelmeni istiyor musun? Gerçekten evine sığınmamı isti- yor musun? Korkmuyor musun?” dedi.

“Saçmalama, dedim. Bu havada, gece yansı, nereye gideceksin, hadi gir içeri.”

Teklifimin samimi olup olmadığını anlamak istercesine yüzüme baktı. Ayaklarını yere vurarak ayakkabilanındaki karlardan kurtuldu. Üstünü başını silkeleyip kırıgın yüz ifadesiyle, sessiz ve isteksizce girdi içeri. Ocağın önündeki koltuklardan birine oturdu. Kapıyı kapatıp ocağı biraz çalı çırpıyla birkaç odun attım. Ocağın üstündeki çakmakla tutuş- turdum çalı çırpıyı.

“Boris’ti değil mi?” diyerek elimi uzattım. “Boris Harloff” dedi elimi sıkarak. Eli buz gibiydi. Misafirimi daha fazla bekletmeden “Çay mı kahve mi?” diye sordum. “İyi bir konyak da var elimde istersen. İçin ısınır, üşümüşsündür.” dedim. Sessizce yüzüme baktı. “Bir zamanlar çok heves eder, konyak şişesini büyüklerin sakladıkları yerden gizlice alıp birkaç yudum içerdim. Gün boyu, içimdeki ateşle, kimseye belli etmemeye çalışarak gezinip dururdum evin içinde. Artık konyak iste- miyor canım. Ama bir bardak kahve alırım. Kahveyi sevdiğimi hatırlı- yor olsan gerek.”

“Hatırlamaz olur muyum?” dedim (hatırlamıyordum) ve çaydanlığın altını yakmak için mutfağı yöneldim.

Mutfaktan döndüğümde, ocağın ısıyla kendinden geçen Boris’i uyuklar vaziyette buldum.” Gecenin bu vaktinde, bu karda kışta beni ziyaret etmene çok sevindim Boris. Ben de yalnızlıktan sıkılmışım içice.” dedim. (Yalan söylemişim. Uzun zamandır kimseyle sohbet etmek gelmiyordu içimden. Kendimle bile..)

zıma mı? Allah mı söyletiyor ne! Ama yooookkk. Benim çocuğum bilecek kiminle evleneceğini, niye evleneceğini, evliliğin ne olduğun- u, ya da ne zaman çocuk yapacağını.

Benim içimde fırtınalar kopuyor ya peki Murat ne düşünüyor acaba? Öyle pat diye sorulmaz ki. Murat evlilikten beklentin ne? Bunlar biraz da önceden konuşulması gereken şeyler galiba. Ne kadar garip, birbirini tanımayan iki kişiyiz ve belki kırk sene en özel şeylerimizi paylaşacağız. Evimizi, soframızı, banyomuzu, yatağımı- zı, sırlarımızı, çocuğumuzu... Onun için de kolay olmasa gerek. Konuşmak lazım aslında.

Bizim evde neler oluyordur şimdi? Ah annem... Canım an- nem. Özledim hepinizi. Minik Saliha’m. Tekne kazıntısı. Babamın yeni gözdesi, pabucumu dama attıran su perisi. Annem saçlarını örüüyordu şimdi. Örgülerinin ucunda kırmızı kurdeleler. Okula gider birazdan. Soluk mavi önlüğünün altına benim eski dantelli beyaz çoraplarımdan giyer. Güzel bir kız olacak, benden daha gü- zel. Keşke hiç büyüme... Deli gönül kalk git ziyarete diyor ya annem ne işin var burada der gibi bakar yüzüme. Hem birazdan kaynana damlar. Turşu yapacaktık bugün. Turşu yüzü. . . Akşama da güzel bir şeyler hazırlamalı. Ne severdi ki bu adam? Gerçi kay- nana gelir gelmez konuşmaya başlar. Murat’ım etli kuru fasulyeyi, domatesli bulgur pilavını çok sever, Murat’ım acıdan hazzetmez. Hele biraz daha sevinisin bakalım oğlunun hâlâ kendine ait olduğun- u düşünerek. Onun da zamanı gelir ve Murat tüm varlığıyla bana ait olur. Ya da ikimiz birden evlilik denen bu bilinmezin içinde kayboluruz, ta ki başka birilerine dönüşene kadar... .

Ferit Edgü’ye

Kim olduğunu ansıyabilmek umuduyla uyuklayan misafirime ne işle uğraştığını sordum.

“Bir zamanlar senin yapmak istediğin işi yapıyorum. Bahçıvanım.” dedi ve benim ne işle uğraştığımı sordu.

Hakkımda bildiği şeye şaşırarak, “Yeşil elliyimdir. Toprağı ne diksem tutar. Bahçıvan olmayı çok isterdim ama yazar oldum. Hayat işte.” diye cevapladım Boris’i.

“Sen de sözcük bahçıvanıymışsın dil bahçesinde. Fena mı?” dedi. Haksız da sayılmazdı.

“Doğ a yalansız tek şey. Sen bir fidan dikiyorsun toprağı, tutuyor ya da tutmuyor. Somut olarak görüyorsun sonucunu yaptığın işin. Edebiyat öyle mi?” dedim.

Birkaç öykümü dinlemek ister misin?” diye sordum. Olur anlamında başını salladı. Salondaki kitaplıktan “Çılgık” adlı kitabımı alıp birkaç öykümü okudum Boris’e. Dikkatle dinledi beni.

“Öykülerin etkileyici ama bazıları uzun gibi. Tamamlanmamış hissi de uyandırıyor bazıları. “Beklenmeyen Konuk” mesela.

“Öykülerimin uzunluğu benim de zihnimi kurcalıyor yıllardır. Parçalar bölümündeki metinleri, Beklenmeyen Konuk da dahil, ilerde yazmayı tasarladığım öykülerin taslakları olarak kaleme almıştım. Bunları yakın bir gelecekte, *öyküleştirilemeyeceğimi* gördüm ve *oldukları* gibi yayımlama yolunu seçtim. Dileyen okur-yazar, bu parçalardan yola çıkarak, yeni bir eser yazabilsin diye, bu parçalar üzerinde hiçbir hak iddia etmedim. Belki de öykülerimi budayıp minimize etmeliyim, okuyanların zihin- lerinde dal budak salsınlar diye.”

Suyun kaynamış olabileceğini düşünerek, kahve hazırlamak üzere mutfağı yöneldim. Kahveyi hazırlayıp salona dönünce, soğuktan ür- perdim. Evin kapısı açıldı ve Boris çekip gitmişti. Kapıyı kapatıp oca- ğın başına dönerken koltuktaki kâğıda ilişti gözüm. Kâğıdı alıp koltuğa oturdum. Boris için hazırladığım kahveyi keyifle yudumlarken incele- diğim kâğıtta, el yazısıyla şunları yazıyordu:

“Öyle sanıyorum ki

Bu ülkede

‘iddiye alınmak için

ya önemsiz, sıradan şeyler

yazacaksınız

ya da ‘iddi’ önemli konuları

üzerinde kafa yoruyorsanız

bunları Fransızcadan, İngilizceden, Almancadan

yapılmış çeviriler olarak yayımlayacaksınız.”

Boris Harloff Edgards (Bahçıvan)

Güzel Günler Benim İçin Gelmeyecek

Ayça Özçelik

Öğle yemeğinin hemen sonrası. Toplantı odasında konuşmalar sinek vızıltıları gibi yükselip alçalıyor. Ekranda zikzaklar çizen bir grafik. Bir şeylerin bir şeylere ortalaması, korelasyonu, bilmem nesi. Gözümün önünde bir yangın anını canlandırıyorum. Odayı gri, kesif bir duman kaplıyor, herkes bütün eşyalarını ve çok mühim meseleleri unutup dışarı fırlıyor, bense hiç kıpırdamadan bekliyorum. Son gördüğüm şey ekrandaki grafiğin aşağı yönlü seyri. Cenazem üstü örtülü bir sedye içinde dışarı taşınana kadar hiç kimse yokluğumu fark etmiyor. “Kutay Bey, siz ne dersiniz bu konuyla ilgili?” Gülümsüyorum, zekice bir cevap düşünüyorum sanıyorlar. Kravatımı düzeltip siyah ceketimi biraz daha omuzlarıma yerleştirdikten sonra risk yönetimi ile ilgili hepsinin bildiği birkaç beylik ifade kullanıyorum. Sanki benim sayemde öğrenmişler gibi başlarını sallıyorlar. Mutlular. Yaptıkları işin, ceplerinden eksik etmedikleri kartvizitlerinin ve plazaların klimalı havasını solumanın onlar için bir anlamı var. Bir şeyleri değiştiriyorlar, düzeltiyorlar hatta yıkıp yeniden kuruyorlar. Ben, bir grup teröristin içeriye dalarak etrafı kurşun yağmuruna tuttuğu ve herkes uzun toplantı masasının altına saklanırken bütün kurşunların beni bulduğu yeni bir hayale dalıyorum. Silah sesleri daha bitmemişken yöneticilerden biri grafikleri incelemeye devam ederek bu yılki kâr marjını artıracak yeni bir atılımı düşünmeye başlıyor. Genel müdür yardımcısının kaşları çatık. Bir personelin ölümüyle sonuçlanan bu olayın satış performanslarına muhakkak olumsuz birtakım etkileri olacak. Kurumsal iletişim biriminin sorumlusuyla hemen bir görüşme ayarlaması ve haberlerde bankanın adını duyurmamayı sağlaması icap ediyor. Neyse ki bir ailem olmadığından ikide bir genel müdürlüğün yollarını aşındırarak can güvenliğimi sağlayamadıkları için onları mahkemeye vermekle tehdit edecek kimse yok. Bu açıdan içi rahat. Hiç zahmete girmeden son nefesimi veriyor olduğum için huzurla gözlerimi kapattığımda birden herkes ayaklanıyor. Toplantı bitmiş. Saçlar, kravatlar, etekler, ceketler düzeltilirken tokalaşma faslı uzadıkça uzuyor. Çoktan soğumuş kahvenden son bir yudum alıyorum. İçimde bir kuyunun uğultusu yükseliyor.

Masamın hemen önündeki reklam panosuna bakıyorum, sarı yeşil bir tarlanın içinde kocaman bir traktör. Çiftçiye en uygun koşullarla kredi desteği. Babamın yıllar önce kendi traktörünün altında kalarak öldüğünü düşünecek olursak benim için bu panonun konumu oldukça trajik. Rahmetli için kaza yaptı demişlerdi. Biz de baştan inanmıştık. Sonra da inanmış gibi yapmıştık. Bütün amcalarım kaşla göz arası malın mülkün etrafını çevirmişlerdi. Bir oğlundan başka kimsesi kalmayan anne-me İstanbul’da yerin üç kat altında, rutubetten nefes alınmayan tek odalı bir daire yeterli görülmüştü. Hayatı boyunca dudaklarını bile kıpırdatmadan ettiği bedduaları, lanetleri öksüre öksüre ciğerlerinden sökerek ölüp gitti o evde. Nesiller boyu alın teriyle, el emeğiyle edinilen onca mal mülk ise kumar borçlarına, borsa sevdasına ve en sonunda zevksiz apartman dairelerine çarçur edildi. Eskiden ben de kızardım, kahrolurdum. Ama hayat bundan ibaret. Her şey bir gün sona erecek, babamın omuzlarında bulutları tuttuğumu sandığım çocukluk günlerimin sona ermesi gibi.

Uzaktan Bekir’in el salladığını görüyorum. Çay ocağına doğru geçiyoruz. Bekir’in yüzü asık. Benden genç olan müdüründen fırça yemiş yine, belli. Ne yapsa yaramıyor. Aslında gözüne girmek için sürekli çabalamasa her şey yoluna girecek. Anlatamıyorum. Sihirli bir değnek veya vahiy bekliyor. Ailenin en çok okumuşu. En çok kazananı. En çok sömürüleni. Yeğenlerinin okul masrafını, babasının tedavi ücretlerini, annesinin

insülin ilaçlarını düşünüyor. Evin tadilatını da bu yaz yapması lazım. Çatı bir kışı daha kaldıracak durumda değil. “Bu yaz tatile gitmezsiniz.” Yeğenleri, abisi ve yengesi surat edecek. Etsinler. “Akşam içmeye gidelim. Benden olsun.” Israr ediyorum. Mekânın seçimini de ona bırakıyorum. Gidip en ucuzunu bulacağından hiç kuşum yok.

İş çıkışı benim servisiime biniyoruz. Mahallemin yakınlarında öyle bir yer bulmuş ki yıllarca hor kullanılıp sonra sokağa atılmış şekilsiz bir eşyaya benziyor dışarıdan bakınca. Sağda solda birkaç kişi sigara içerek alçak sesle konuşuyor. Sanki yıllardır burada unutulmuşlar, üzerlerine tavandan tozlar dökülmüş, eklemeleri pas tutmuş, pilleri bitmek üzere olan kurulu oyuncaklara dönmüşler. Tavan alçak. Örtüsüz ahşap masalar sehpadan hallice. Tam ortasında, deney tüpüne benzeyen küçük bir vazoda yapay pembe çiçekler var. Dışarı bakıyorum, atlasan da ölünecek bir mesafe değil. Girişin önündeki bahçede yaban gülleri daha tomurcuk halinde. Bacağının kırıldığına değil onların ezildiğine üzülürsün sadece.

Bekir benim düşüncelerimden habersiz. İki eliyle bira bardağını tutmuş, bizden önce oturanların masaya, tabureye sinmiş mutsuzluklarını da benimsemiş, öne doğru devrilmiş bir enkaz. O an çile doldurmak için hayata gelenlere umut aşılama çabası boş beles sözleri sıralayasım geliyor. Bak Bekir, hayat her şeye rağmen güzel. Mesela kirden griye dönmüş şu küçük vazo. Karşı masada oturan avurtları çökmüş adam. Her an ölümü düşünüp asla eyleme geçemeyen masa arkadaşın. Pencereden görünen biçimsiz şehir silueti. Otoparkta bağırma çağırma kavgaya eden sarhoşlar. Kendi düşüncelerimden dolayı esniyorum. Bekir’in değiştirebileceği hiçbir şey yok. Ailesi ölene kadar onlara bakacak. Kendisi erkenden göçüp gitmezse onların cenazelerini de kaldırarak. Yeğenleri okumaya veya çalışmaya en sonunda yurtdışına gidecek. Cenazesi kokana kadar komşuları onun evin içinde düşüp öldüğünü bilmeyecek. Keşke şimdi bir şeyler olsa; bir yangın, bir kavgaya, eli silahlı ya da sopalı mafya bozuntuları, hatta devrilip yolda sürüklenerek bu batakhaneye dalacak bir kamyon. Bunu şu anda en çok onun için istiyorum. Elimden bir şey gelmiyor.

Akşamları evde boş duvarlara bakarak hiçbir şey düşünmediğimi ona anlatmıyorum. Sabahları daha alarm bile çalmadan uyandığımı, zaten geceleri doğru dürüst uyuyamadığımı zaten biliyor. Bilmediği, kısacık rüyalarım da bile ölümümle sonuçlanan kazalar gördüğüm. Bir tanesinde ocağı açık unutuyorum, bilerek mi yapıyorum yoksa gerçekten dalgınlığıma mı geliyor rüyamda bile emin olamıyorum. Sigaramı yaktığım anda alarmım ça-

lıyor. Bir başkasında doktor kanserin son evresinde olduğumu boynu bükük haber veriyor, müthiş bir rahatlamayla hastaneden ayrılırken uyanıyorum. Uyanırken evdeki bıçakların hiçbiri yeterince keskin, ilaçların hiçbiri yeterince öldürücü gelmiyor. Dönüp dolaşıp kendimi yeni bir iş gününe daha uyanmış buluyorum. Tıraş olurken şah damarımdan başlayarak boğazım ve jileti tutan elim heyecandan kaskatı kesiliyor. Bunları Bekir’e anlatmam mümkün değil. Onun yerine yaz mevsimi geldi mi köyde yükselen kurbağa vıraklamalarından ve dört yanımızı saran börtü böcek vızıltılarından bahsediyorum. Öyle çoklardı ki Bekir diyorum, ses kulaklarından dışarıya taşıyor zannediyordun bir süre sonra. Kafanın içinde yayın çoktan kesilmiş de televizyonu kapatmayı unutmuşsun gibi. İlgile dinleyip masamızın üstünde bacaklarını tembel tembel birbirine sürten kara sineği eliyle nafiye kovalıyor. Tarladaki korkuluğu anlatıyorum sonra, kendi şapkalarımı hep onun da başına taktığımı. Kartonlara öcü gibi yüzler çizip ona yapıştırdığımı, iki küçük feneri göz oyuklarına koyup kuzenimin düğün alayını o gece çılgınlık içinde nasıl dağıttığımı anlatıyorum. Alem adamsın diye gülüyor bana. Ben ince uzun bacaklarını hâlâ ağır ağır birbirine sürten karasineğe bakıyorum.

Bekir ikinci biradan sonra müsaadelerini istiyor. Eve gidene kadar uzun uzun yürüyecek; üzerindeki ter, sigara, alkol kokusu havaya karışana dek. Evde annesine babasına açıklama yapmak zorunda kalmayacak. Kalkıyoruz. Beraber yürüme teklifime sıcak bakıyor. Yolu uzatıp deniz kenarına doğru gelmemize ses etmiyor. Rüzgârdan dolayı etraf sakin. İnsandan çok kediler var. Yürüdükçe açılıyor. Bacaklarımız güçleniyor, gözlerimiz parlıyor, ince bir ter sırtımızdan aşağıya kayıyor. Kafamın içinde bir tahterevallı inip çıkıyor, inip çıkıyor, gıcırtiları gittikçe yükselerek. Neredeyse koşacağız. Deniz solumuzda kapkaranlık bir girdap, ürktücü bir güzellikle duvarları dövüyor. Yol boyu geçip giden arabaların tekerlek ve korna seslerini, martıların çılgınlıklarını, şehrin ışıklarını bir lokmada yutup büyüdükçe büyüyor, şiştikçe şişiyor. “Hadi en uca kadar koşalım.” Bekir yetiştiremez bana, zaten istediğim bu. En uca vardığında beni göremeyecek. Belki karanlık nedeniyle duvarın dibine attığım ayakkabılarımı, gömleğimi, pantolonumu hemen fark edemeyecek. Bana seslenecek. Cevap alamayınca biraz panikleyecek. Beni arayacak, telefonum eğer hırsızın biri tarafından yürütülmediyse kıyafetlerimin üstünde çalacak. Her mutsuz insan gibi son derece makul ve mantıklı biri olduğundan artık polisi arayacak. Aklına getirmek istemediği ihtimali onlara anlatacak. Belki sabaha kadar ağlayarak bekleyecek orada, belki nasılsa haber verirler diye evine dönecek. Sonraki günler haberlere konu olacağız beraber. “Bakırköy sahilinde denize atlayarak intihar eden K.D. (40) isimli şahsın cenazesi Marmara açıklarında bulundu.” Cenazeme katılmak için elinden geleni yapacak. Benden hiç böyle bir şey beklemediğini, neden böyle bir şey yaptığımı hiç anlamadığını ve anlayamayacağını önüne gelen herkese anlatacak. Müdürü ile arası mecburen düzelecek. Arkamdan vahvahanıp içte içe benim işlerin kimin başına yıkılacağını merak eden iş arkadaşlarım isteseler de Bekir’in adını telaffuz edemeyecek. Hatta onunla artık sohbet edecekler. Öğle yemeklerine, iş çıkışı bir yerlerde buluşma planlarına onu da dahil edecekler. Her şey onun için daha iyi olacak. Bir gün, masama yeni başlayan bir personel oturacak. Bekir ona olayı anlatacak. Polislerin başta ondan şüphelenmesi artık komik bulduğu bir ayrıntı haline gelmiş olacak. Akşam beraber güzel bir mekâna gidecekler, pencerelerinde sineklik olacak.

Biraz daha hızlanıp, Bekir ile aramı iyice açıyorum.

Hangi Acı Geçmez ki?

Haden Öz

*“Unutulsun bir gövdeye dınyulan hasret
Unutulsun bu alışılmış duyarlık
O kadar sade, o kadar kalabalık ki
Unutulmaya değer onların insan gövdeleri
Ve unutulmalı mutlaka
Dolsunlar diye yüreklerle
Dolsunlar damarlara.”*

Edip Cansever, Ölü mü Denir

“Baba sen ne yakışıklıymışsın bu fotoğrafı.”
“Kızım o ben değilim ki... Amcam.”

“Aaa. Ne kadar benziyorsunuz, ” dedikten sonra öyle aniden ağzımdan dökülüvermişti: “Amcam yaşasaydı bizi sever miydi?”

“Herkesten çok severdi hem de. İçimizdeki en anlayışlı, sevgi dolu ve merhametlisi oydu, ” demişti gözleri ışıdayarak. Sonra aklına ne geldiyse, yüzü düşmüş, yutkunup arkasını dönmüştü.

O günün gecesinde rüyamda gördüm onu. Ne tuhaf. İnsan hiç tanımadığı birini bu kadar kanlı canlı görür mü, bilmiyordum. Sen Şükrü’nün kızı mısın, diye sordu. Evet, deyince hayatımda hiç karşılaşmadığım sıcacık bir gülümseme ile karşılık verdi. Saçlarıma dokundu. Çok güzelsin, dedi.

Sol yanına dokundu, bir yarası, bir ağrısı varmış gibi. Neden sonra yanağıma dokunup, Herkese selam söyle, dedi. Gel eve gidelim, dedim. Hayır, gelemem yolum çok uzun, dedi. Sonra başı dimdik dağlara doğru yürüdü. Arkasından baka-kaldım.

Sabah uyandığımda içimde tuhaf bir duygu vardı, sevinç miydi, hüznü mü, yoksa bir başka şey miydi, anlamlandıramadım. Ellerimi yüzümü yıkarken aynada hiç bakmadığım kadar uzun baktım kendime. Birden ağzımdan, Çok güzel-sin, cümlesi çıktı. Bir gülümseme yüzüme yayıldı.

Babama koştum:

“Baba amcamın mezarı nerede? Ziyaretine gidelim mi?”

Babam sorum karşısında afalladı. Duvardaki resme baktı. Kapının arkasına asılı ceketinin cebinden sigara paketini aldı, içinden bir sigara alıp yaktı. Derin bir nefes çekti. Bu sefer ben şaşırdım. Babam kahvaltı yapmadan asla sigara

içmezdi. Gözleri bir süre duvardaki resme çakılı kaldı, sonra bana dönüp, “Kızıltepe’nin bir köyünde. Bir dağın başında. Yapayalnız durur öyle. Neden sordun kızım?” dedi.

Rüyamı anlattım. İlk defa ağladığını gördüm babamın.

Amcamı ziyarete gidemedim. Babam hep oyalayıp durdu beni. Belki de kardeşini öyle bir dağ başında yapayalnız görmek istemiyordu. Ölülerinden bile uzakta.

Yıllar sonra uyur uyanık bir halde, hastane yatağında uzanırken amcam beni ziyarete geldi. Ameliyat olmuştum. Ağrılarım uyutmuyordu. Başucumda belirdi, Merak etme geçer, dedi ve gülümsedi. Sonra ekledi: Hem hangi acı geçmez ki?

Amcamı son görüşümdü.

Bir gün hiç ummadığım bir yerde, hiç ummadığım birine, hiç ummadığım bir zamanda bunları anlattım.

İnsan bir acıyı ne kadar içinde tutabilir ki?

Uzun Uzun, Tarlalarda Yürümek

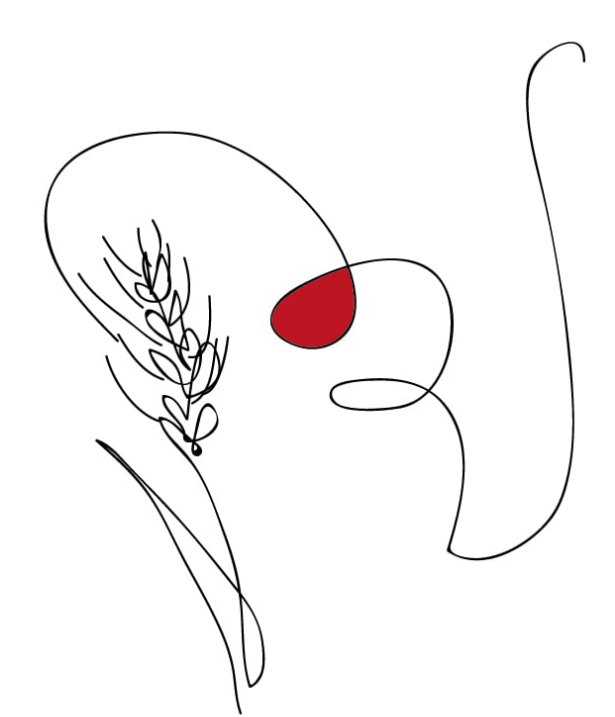
Kahraman Çayırılı

Her gün internet kafelerde. Her gün aynı kuyuda biraz daha derine iniyor. Daha da. Kendi içine doğru da, asma merdivenlerle. Bu programlardan, bu internet kafelerden bir şey çıkmaz. Elle tutulacak denli. Her defasında kendi ruhuna gergef geçirip de sat, pazarla, alışveriş. Bu ruh ticaretlerinden bir halt olmaz. Alttan alta biliyor da aslında. Da ne yapsın, ölsün mü, yakasında karanfillerle mi dolaşsın. Bu turuncu programlardan da bir halt çıkmaz. Ruh u uzaklarda yüzüyor da, bedeni nerelerde. Bedeni buradaysa, ruhu nerede. Bu sularla yıkanılmaz, esasında o kadar iyi biliyor ki. Bu cam diplerinde masum kalınmaz. Bu et pazarlarından kimse kârlı çıkmaz. Hayalleri nerelerde uçuşuyor, bilseniz. Uçuşuyor hayalleri. Oysaki kendi, bizzat bir küçük bataklıkta, adım attıkça daha da göçüyor çamurların içine.

Çıkılmaz bu bataklıklardan ya. Bu rüzgârlar da paklamaz artık onu. Bu maddi, bedeni bolluklar, hızlar, kolaylıklar artık kimseye pencere açmaz. Biliyor. Şu plastik oyuncaklar gibi kendi etrafında dönüyor, dönüyor. Pili bittiğinde ne yapacak.

Olmaz, o oyunlara giremez, O. Onların oyunlarına dâhil olamaz. Hafife alırlar, eğreti kalır. Turuncularını anlamazlar. Onlar bilmez. İncelikleri, naiflikleri istemez. Çıkmaz o turuncu programlardan bir şey. Bunu en iyi O biliyor. Böyle bilgiler nasıl da yoruyor. Sınırlar, kurallar ne de ağır. Dursuz, noktasız sürükleniyor.

Böyle kumlarla, çöllerde savruluyor. Kimse ona su getirmez artık. Ki onların getireceği su da ona iyi gelmez. Kâğıtlar, kâğıtlar, onlar da dostu değil. Neyle avunsun,

ne kaldı yorgun yüreğinde. Kayalarla, kayalarla kaldı da böyle, kendini nerede avutsun.

Aranıyor ki, bunca bulutun arasında bir yerlerden küçük de olsa bir çiçeğe kavuşsun. Bu yollar, ona yol değil. Bu enstrümanlar doğru değil. O melodiler, onların şarkıları. O şarkılar, ona gelmez. Yüksek bir apartmanın ardında durmuş da. Aradığı dağ yolları, o kentte olmaz ar-

tık. Artık köyde de olmaz. O patikalar da avutmaz. Betonların arasında yüzmeye çalışıyor. Kırarlar onlar.

Baslar biraz zayıf gibi. Ritim fena değil. Devam edebilir. İdare eder. Anın, günün tortusunu alsın, fazlalıkları tutsun da. Güney rüzgârları gibi hafiften hafiften. Çok yaş farkı var, olmaz. Bizim düşündüğümüz gibi değil. Uzaktan görünen manzaralar gibi değil bu mevzu. İlla yakından bakmak lazım. Başka bakmak lazım.

Yok yok buralarda, bu peronlarda olmaz. Bu şarkılar da. Yürümez daha fazla. Sanki. Epey uzakta bir televizyon var. Renklerini zor seçiyorsun, değil neler olduğunu görmek. Sanki.

O siyah, düz t-shirt’lerle otobüs bekleyerek olmaya-cak. O kasabalar, yollar olmaz artık. O yazlar, çoktan geçti. Eskidendi. Her şey başka artık.

Gökkuşakları gibi rengârenk giyinsen. Daha önce görmediğin şehirlere yol alsan. Olabilir mi? Gamını, yükünü oralara taşımak için ısrar etmezsen. Uzun uzun, tarlalarda yürüsen. Derinlere düşünmek yerine sığdan sığdan etrafına baksan sadece. Görmesen. Olabilir mi?

Yeli, güzü dinleye dinleye. Elektrik direklerinin peşine tüm Trakya’da şöyle bir dolansan gelsen. Dümdüz yeşillikler iyi gelmez mi?

Şişko Balina

Meltem Terzioğlu

“*E*vet çocuklaaaaaar, bugün ‘Dünya ve Uzay’ konusıyla güzel bir seyahate çıkacağız sizlerle. Kimler yeni ünitemiz için hazır bakalım?”

Sevecenliğinin arkasına gizlemeye çabaladığı tahammülsüzlükle günün son dersine giriş yaptı öğretmen. Bahri, bir önceki teneffüste yaşadığı hadiseyi düşünürken öğretmenin söyledikleri havada dağılıp gidiyordu. Düşerken destek almak için kullandığı avuç içlerini açtı, yaralarına yapışan ufak çakıl taşları hâlâ orada duruyordu. Aldığı darbenin etkisiyle delik deşik olmuş bu eller kevgiri andırıyordu. Ancak avuç içindeki yaraların acısı, minik kalbinde büyüyen öfkesine yenik düştü. Dolgun yanaklarının arasında küçük bir nokta gibi konumlanmış burnundan soluyordu. Gözleri en ön sırada oturan Işıl’a takıldı. Bir önceki teneffüste yaşadığı o korkunç hadiseyle üzerine yapışan mahcubiyet duygusunu hissetti yine. Bu yaşadıkları ilk kez başına gelmiyordu. Fakat bir türlü görmezden gelmeyi öğrenememişti. Aksine, zaman ilerledikçe yaşadığı hassaslık bir fare gibi içini kemiriyordu. Dökülenlerin yerini almış minik, aralıklı dişlerini sıkı. Çikolatalarla çürümüş dişlerindeki duyumsadığı sızı iri cüssesini ele geçirdi. Hissettiği bu sızıya rağmen İtalya’dan gelen leziz *Amedei Porcelana* çikolatasına karşı koymasının imkânı yoktu.

Babası, “En pahalı çikolatalardan getirdim size, haydi gene iyisiniz.” der, kahkahaya yakın bir ses patlatırdı her iş seyahati dönüşünde. Ev halkından beklediği tepkiyi alamayınca “Ben de özlüyorum ama ne yapalım, iş gereği ayrı kalmamız gerekiyor.” diyerek cümlesini tamamlar, tek gözünden dökülen, samimiyetten uzak gözyaşıyla konuşmayı taçlandırır. Şu an Bahri’nin tam da ihtiyacı olan şey buydu, babasının getirdiği bitter çikolata. İçini sıkın bu düşünceler, ağzından çıkan koca bir oflamayla tüm sınıfa yayıldı.

“Bahri? Ne oluyor evladım? Anlaşılan bugün dersi sen anlatmak istiyorsun. Eee söyle bakalım dünyanın yüzde kaç sudan oluşuyor?”

Kaile alınmamanın verdiği kızgınlıkla seyrelemiş kaşlarını havaya kaldıran öğretmenin alnı, dev dalgaları andırıyordu. Bahri, küçük ellerine kalın gelen parmaklarıyla başını kaşıdı. Önceki teneffüste yaşadığı hadiseyi düşünmeden edemiyordu. Ve kendisine yöneltilen bu sorunun cevabını bilmezse başına çok daha büyük bir hadise geleceğinin farkındaydı. Yavaşça ayağa kalktı. Sınıf sessizliğe bürünmüştü. İrili ufaklı, mavili, kahverengili, acımasız, umursamaz tüm gözlerin üzerindeki ağırlığını hissediyordu. Yapmak istediği tek şey avazı çıktığı kadar ağlamaktı, yapmadı. Sustu ve etli dudaklarını dışleyerek dilinden yuvarlanacak hıçkırıklara engel oldu.

“Haydi Bahri, akşama kadar seni bekleyemeyiz. Öyle değil mi!” dedi sonunda öğretmeni ve kendini tahta sıraların dizildiği dar geçiş yoluna attı. Yavaşça Bahri’nin oturduğu sıraya doğru ilerliyordu. Küt burunlu rügan ayakkabısının topuğundan çıkan tıkırtı tüm sessizliği bozdu. Hemen ardından Arif’in kıkırdamaları kulaklarda yankılandı. Ağzından saçılan kıkırdama, ramazan ayında patlayan bir top kadar şiddetli duyuldu. Kıkırdamanın can yakıcı titremesi Bahri’nin gözlerine bir sis perdesi indirdi. Buğulu bakışlarını sıra arkadaşı Arif’ten alamıyordu. Arif’in tiftiklenmiş bir tutam turuncu saç, kıkırdamayla beraber horozibiği gibi oynayıp duruyordu. Vücudu çelimsiz olduğu için kafası olduğundan çok daha büyük görünüyordu ve bu kafa her titreyişinde boynundan kopuverecekmiş gibiydi. Sağına soluna bulaştırdığı kurumuş çamurla mavi önlüğü kahverengi görünümünü almıştı. Düğmesi kopmuş manşetine salyalarını siliyordu. Bahri’nin midesi bulandı. Bunu o istememişti, yani Arif’le aynı sırayı paylaşmayı aklının ucuna getirmek dahi istemezdi. Aralarında büyüyen husumetin farkında olan öğretmenleri böyle olmasını uygun görmüştü. Paylaşlamayan her ne ise bu yöntemle çözülmüş olacaktı. Ancak görülen o ki yan yana oldukları sürede çözülmek şöyle dursun aralarındaki problemler gün geçtikçe kör düğüm olma yolunda ilerliyordu. Hatta oldum olası sessizliğe gömülmeyi tercih eden Bahri’nin son zamanlarda iyiden iyiye artan suskunluğu annesini korkutmuş, onu öğretmenle konuşması gerektiği düşüncesine itmişti. “Yoktur bir sıkıntısı efendim yoktur, bu yaş çocuklarda görülür böyle şeyler. Önemsizdir, aldırmayınız.” Çocuğu için duyduğu endişeyle telaşa kapılan zavallı kadının gözleri, öğretmenin elindeki cetvele takılmıştı. Aldığı hırçın cevaptan sonra sinir bozucu bir düzende hareket eden bu cetveldin tırnaklarına sert bir darbe iniverecekmiş gibi hissetti. Kahve içmekten katran tutmuş dişlerini sıkarak gülümseyen öğretmen, kadını uğurlamaya niyetlenmişti. Kadının söylemek istedikleri ağzında yuvarlamıştı. Nihayetinde iyi gün dileklerini ileten kadın sohbeti daha fazla sürdüremeden okuldan ayrıldı.

Bahri, sıraya inen cetvelin sert darbesiyle irkildi. Tahta masanın oyununda biriken silgi artıkları bu darbeye yerlere saçılmıştı. Bakışlarını, yanında oturan arkadaşından çekti. Gözlerinde biriken yaşların süzülmesi için tavana bakmaya gayret ediyordu. Artık yan tarafından kıkırdama sesleri gelmiyordu. Ancak Arif’in çilli yüzünün tam ortasına yayılan hin gülüş, kötü olayların vuku bulacağını gösteriyordu. Öğretmen dişlerini sıkı.

“Sana dünyanın yüzde kaç sudan oluşuyor dedim?”

Bahri başını öne eğdi, önlük yakasının keskin kenarları boynunu acıtıyordu. Konuşmadı ancak hıçkırığın etkisiyle dalgalanıp duruyordu.

“Kime diyorum çocuğum? Daha biraz önce söyledim cevabı, sen benimle dalga mı geçiyorsun? Hem bu kılık kıyafetinin hali de ne böyle? Soruyu yanıtlayana kadar tek ayak üstünde bekleyeceksin, anlattıklarım dinlenmiyor demek. Bu olacak şey değil. Anneni çağıracağım, kendisiyle konuşmam gerekecek anlaşılan.”

Bir yandan bu cümleleri sarf ediyor, diğer yandan üzerine dar gelen blazer ceketin içinde kıvranıyordu. Sonunda kapı dibindeki çöp kutusunu göstererek,

“Derhal şu köşeye gideceksin, sorduğum soruya cevap verebilirsen ne ala!” Cümlelerin sonundan derin bir nefes verdi dışarı.

Bahri öne eğdiği başını tek bir defa yukarı kaldırmadan sıkıştığı köşeden çıkmaya çalışıyordu. Küçük parmaklarını avuç içine kenetledi, alt dudağı çenesine doğru yalpalyordu.

“Ne o ayı yogi, bir yere mi gidiyorsun?” Arif, ince dudaklarının kenarında biriktirdiği zevki etrafa saçılan salyalarıyla akıtıyordu.

Bahri sıra arkadaşına cevap vermedi, konuşursa ağlayacağını biliyordu. Ayakları sürünmeye başladı. Küçük seslerin çıkardığı kelimeler acımasızdı.

“Öğretmenim o böyle soruları bilemez ki. Ancak yemeyi bilir o şişko patates!”

“Öğretmenim, öğretmenim. Bahri dünyada sudan daha çok yer kaplamıyor mu?”

“HA HA HA HA !!!”

Öğretmen, sınıfta oluşan gürültüyü bastırmak için ahşap masasının üzerine cetvelini indirdi. Bahri yüzünü duvara döndü, “Böylesi daha iyi.” diye düşündü. “Şimdi istediğim kadar ağlayabilirim.” Sol ayağını havaya kaldırdı, dengede durmakta zorlanıyordu. İstikrarının bozulduğu her sarsıntıda sırtını verdiği sınıftan neşeli kahkahalar duyuluyordu. Ağırlığını verdiği sağ dizi, bir önceki teneffüste yaşanan hadisede yaralanmış olmalıydı. Diz kapağından yayılan zonklama dayanılması güç bir acıya sebep oluyordu. Dişlerini sıkı. Bu acı, sınıfın içinde dolanan uğultuları bastırmıştı. Ayağını yavaşça yere indirdi, havale geçirirmişçesine titriyordu. Yüzünü arkadaşlarına dönmeden önce gözyaşlarını mavi önlüğüne sildi. Önlüğün çamurlu kolu alacalı bir laciverte döndü. Özür dileyen gözlerle öğretmenine doğru baktı ve başı tekrar önüne eğildi. Ayakları ağırlaştı yeniden. Kendini yavaşça sınıfın kapısına iteledi, terlemiş parmaklarını kapı koluna götürdü. Arkasına bakmıyordu,

peşinden yükselen gürültüye aldırış etmedi. Hızlıca kapattığı kapının patırtısı Arif’in avazından çıkan gürültüyle karıştı,

“Korkak korkak, nasıl da kaçıyor ama. Şişko ödleک seni!”

Kendini erkek öğrencilerin tuvaletine fırlattı. Beyaz fayansla zemin ıslaktı. Çamurlu ayaklarıyla her yer balçığa büründü. En sonuncu tuvalete girip kapıyı kilitledi. Yerdeki musluktan ince ince su sızıyordu. Musluğun hemen ucundaki pembe maşrapadan su taşıyor, Bahri’nin ayaklarını ıslatıyordu. Bu onun umurunda değildi, pis tuvaletin tabanına çömeldi. Diz kapağının acısını duyumsamıyordu artık. Göbeğinin üzerine dayadığı kollarını birbirine kilitledi. Başını ellerinin arasına gömdü. Bu görüntüsüyle yuvarlanmış bir tespih böceğine benzemişti. İçinde biriken duygu yoğunluğu maşrapadan sızan suyla beraber oluğa doğru aktı, aktı, aktı. Bir önceki teneffüste yaşadığı hadiseyi bir türlü unutamıyordu. Her şeyin tek sorumlusu Arif’ti. Geceleri zehir eden bir karabasan gibi Bahri’nin peşine düşen de oydu. Adeta onu mutsuz etmekten haz duyuyor, onu üzdüğünü hissettikçe Arif’in içine neşe doluyordu. Bahri ise dilinin ucuna gelen tüm kelimeleri yutuyor, veremediği cevaplar her yanını yiyip bitiriyordu. Kilolu olmanın büyük bir suç olduğunu düşünüyordu büsbütün. Evet, evet bunu kabul etmişti. Gün geçtikçe büyüyen göbeği yüzünden onunla kimse arkadaşlık etmiyordu. Oyunlarda başarısız olacağını düşündüklerinden onu kimse aralarına almak istemiyordu. Işıl düştü aklına, belki de ona merhamet gösteren tek arkadaşıydı. Islanmış yanakları al al oldu, önceki teneffüste yaşadığı o korkunç hadiseyi düşününce mahcubiyet duygusunu hissetti yine. “Bir önceki teneffüs dışarı adımımı atmamalıydım.” diye söylenirken sümüşe bulanmış burnunu önlüğünün koluna sildi. İçinde yok edemediği büyük bir pişmanlık vardı. Yaşadığı her dakika kafasının içinde bozulmuş bir plak gibi dönüp duruyordu. Sadece bir şans vermek istemişti kendine. Babasının yurt dışından getirdiği oyuncacı gördüklerinde ona da oyunda yer verebileceklerini düşünmüştü. Bu fikir içini kıpır kıpır etmişti bir kere.

xxxxx

Son teneffüs zilli çalmıştı, hadisenin yaşandığı teneffüs zili. Bir yerlerden çocukların arka bahçede oynayacağı Bahri’nin kulağına çalınmıştı. Beslenme çantasına koyduğu led ışıklı oyuncacıyla beraber taso koleksiyonunu avuçladı. Kucağındaki oyuncaklarla okulun arka bahçesine koştu büyük bir ümitle.

“İstoooooop!” Arif’in sesine doğru yönelmiş, onlara yakın olacağı bir köşeyi mesken tutmuştu.

“Maviiiiüüüüüü!” Çocuklar ebe olmamak için söylenilen rengi bulmaya çabalarken öne atılmıştı Bahri,

“Bende var, gelin geliüin. Bu oyuncacı dokunabilir-

siniz!”

Mavi ışıklarıyla etrafı aydınlatan balınaya bakıyordu herkes. Bahri o an kendini sevincin kollarına bıraktı, ilk kez arkadaşlarının dikkatini çekebildiğini düşündü. İlk kez var olduğu duygusuna kapıldı. Ve belki de ilk kez içine dolan nefesi hissetti. Üzerinde gezinen meraklı gözlerle sıcak bir tebessümle karşılık veriyordu. Elindeki oyuncacı ilk dokunan Işıl oldu. Bahri onu gördüğünde ne olduğunu anlayamadığı bir heyecana kapılmıştı yeniden, yüzüne yayılan gülümsemeyle aralıklı dişleri kendini gösterdi.

“Ooo hoş geldin Bahri, sen de oynamak ister misin?” Bakışlarını taso koleksiyonundan ayıramayan Arif’in alaycı sesi herkesi şaşırtmıştı. Avına odaklanan bir şahin gibi gözlerini kıstı.

“Oynarım tabi, çok teşekkür ederim. Çok çok teşekkür ederim. Beni de oyuna alıyorsunuz, oley oley. Görürsünüz hıphızlı koşacağım, harika olacak!” Bahri minnet duygusuyla teşekkürü diline pelesenk etmiş, aynı şeyleri tekrar edip duruyordu.

Ayaklarına dolanan heyecanla oyunun oynandığı meydana doğru ilerledi. Gece yağın yağmur, topraklı zeminini çamura evirmişti. Balçığa bulanmış ayakkabılarını önemsemeyerek Arif’in sırttan yüzüne sabırsız bir bakış fırlattı. Arif kırıştırdığı gözleriyle hazır ol komutunu verdi. Herkes yerini almış, meraklı gözlerle bekliyordu.

“Başlıyoruz!” diye bir yaygara koptu Arif’in ağzından. Avucunun içinde tuttuğu kames topu şaşırtıcı hareketlerle yukarı aşağı sallamaya başladı. “3-2-1 İstooooop!”

Arif topu yukarı fırlatacakken son anda Bahri’yi hedef almıştı. Bahri, üzerine fırlatılan topun sert darbesiyle yere yığıldı. Elllerinde tuttuğu oyuncaklar dört bir yana savruldu, düşerken destek almak için kullandığı avuçlarında bir sızı hissediyordu. Kalkmak istediği her hamlede çamurun ve çakılların arasında debelenip durdu. Işıl hariç tüm çocuklar hep bir ağızdan kahkahalara boğulmuştu. Arif bir yandan yere saçılan oyuncakları topluyor öte yandan yaşından büyük küfürleri art arda sıralıyordu.

Bahri kıpkırmızı oldu. Ateşler içinde yanıyordu, canhıraş bir gürültüyle ağlamak istedi. Sıra arkadaşının üzerine atılıp, onu bir güzel pataklamak da iş görürdü. Ama yapamıyordu, yükselen kahkahaların içinde iyiden iyiye suskunluğa büründü. Kilolu olmanın büyük bir suç olduğunu düşünüyordu yine. Evet, evet bunu kabul etmişti. Gün geçtikçe büyüyen göbeği yüzünden onunla kimse arkadaşlık etmiyordu işte. Bir kez daha başarısız olmuştu.

Arif zafer sarhoşluğuyla Bahri’nin üzerine doğru yürüdü,

“Arkadaşlar gelin gelin, bakın burada ne var. Işıkları sönmüş bir balina.” Oyuncacı Bahri’nin yüzüne fırlatarak sözüne devam etti,

“Geçenlerde hayvanlı bir şeyler izliyordu ablamlar,

orada gördüm. Bu balık hayvanların en büyüğümüş. Büyük dediysem en şişkosuymuş yani. Tıpkı Bahri gibi değil mi? Kendine benzer şişko bir oyuncakla bize hava atıyor bir de. Işığı sönmüş balina, ışığı sönmüş balina, şişkooo balina!”

Işıl hariç tüm çocuklar hep bir ağızdan kahkahalara boğulmuştu. Arif’in ağzından çıkan son kelimeleri de koro halinde söylemeyi ihmal etmediler, “Şişkooo balina, şişkooo balina!”

Bahri minik, aralıklı dişlerini sıktı. Şu an ihtiyacı olan şey babasının getirdiği bitter çikolataydı. Bu düşünceden vazgeçti. Uzakta olduğu için hali hazırda kızgın olan babasına duyduğu öfke iki katına çıktı, onun için getirdiği bu oyuncacı parçalara ayırmak istiyordu. Birden omzunun üstünde sıcak bir el hissetti, Işıl parıldayan gözleriyle ona bakıyordu. Bahri yerden kalktı, ayağının ucunda duran oyuncak gözüne çarptı. Yaralanmış dizinden aldığı kuvvetle balınaya doğru sert bir darbe vuracakken,

“Duuuur!” diye bir haykırış saçıldı Işıl’ın ağzından. “Ben balıkları çok severim, eğer sen oynamak istemiyorsan onu bana hediye eder misin?”

Kelimeleri öyle naif bir sesle yayılmıştı ki... Bahri bir anlık da olsa yaşadığı felaketi unuttu. “Tabi...” diyebildi sonunda, utanıyordu. Ayaklarının ucundan kurtardığı oyuncacı önlüğünün en temiz yeriyle iyice sildi.

“Harika bir balina bu, çok teşekkür ederim!” diye cıvıldadı Işıl. Bahri ala bürünmüş yanaklarıyla başını öne eğdi ve avuç içlerini açtı. Yaralarına yapışan ufak çakıl taşları orada duruyordu. Minik kalbinde büyüyen heyecan, acısını bastırmıştı.

xxxxx

Eve dönüş için çalan zil ile Bahri kendine geldi. Ayağa kalktığında bacaklarının uyuştüğünü hissetti. Islanan ayaklarını olduğu yerde birkaç kez silkeledikten sonra usulca tuvaletin kapısını açtı. Çantasını almak için sınıfa uğraması gerekiyordu. Oysa tek yapmak istediği arkasına bakmadan okul binasını terk etmektir. Derin bir nefes alıp tuvalet kapısına doğru birkaç adım attı, önüne düşen yüzünü kaldırdı yavaşça. Tam kapıdan sola döndüğü anda sıfatına bir gülücük yayıldı. Işıl oracıkta durmuş, sabırsızlıkla etrafına bakıyordu. Bahri’nin çantasını ayakucunda sabitlemişti. Başını tuvalet kapısına doğru çevirdi, Bahri’yi oracıkta dikilmiş, kıpırtısız bir hâlde gördü. Bahri’nin yanakları kızardı yeniden. Işıl’a doğru hareket ederken hiç olmadığı kadar hafifti. Kilolu olduğu için artık utanmıyordu. Buzdolabındaki bitter çikolata aklına geldi. Artık çikolata yememeğe karar verdi. Evde kalan son paketleri Işıl için okula getirecekti. Çantayı sırtına geçirip servisin yolunu tuttu, beslenme çantasını okulda unutmuştu.

Karısının Gönlünü Alsın Sevim Çiçek

Babam mutfak masasında, karşısında abim, fısır fısır konuşuyorlar. Beni görünce sustular. Annemi sordum.

“Kahraman kesildi başımıza,” dedi babam, “yaşından başından da utanmıyor, edep yahu, yetmiş ne kaldı şurada, altında mobilet ora senin bura benim.”

Abim kalktı, çayını tazeledi, üç şeker attı bardağa, şangur şungur karıştırıyor, şeker eridi, kaşığı masaya fırlattı.

“Yemin ederim hepsi vatan haini,” dedi abim “dış güçlerin piyonu, vay efendim zeytin siyah altınmış, külahıma anlat sen onu, toprağın dibi altın olsun biz de üstünde sersefil yaşayalım öyle mi.”

“İş güç umurunda mı hanımefendinin,” diye araya girdi babam, sigarayı tuttuğu parmaklarıyla ocağı gösterdi, “yemek memek hak getire, hiç diyor mu oğlum gurbetten gelmiş, öğrenci adam, sıcak yemeğe hasret.”

Çoğu yenmiş omleti önüme çektim.

“Yumurtayı kim yaptı baba, sen mi?” dedim.

“Vay anasını amma büyük iş, iki yumurta çırpmış, iyi be, oldu olacak onu da ben yapayım.” Abim elinde çay bardağıyla dışarı sıvıştı. Gözden ırak bir köşede sigara tüttürecek.

“Çay ver bana,” dedi babam sert tonda, “incir reçeli olacaktı bir yerlerde, sana sakladı, çıkar da ağzımız şenlensin.”

Babam reçele abandı.

“Dikkat et, şekerin yükselecek,” dedim.

“Hadi be oradan, acı patlıcanı kırağı çalmaz.” Sigara paketiyle çakmağını aldı, bahçeye çıktı, annemin zaman zaman sarılıp öptüğü büyük zeytin ağacının altında bir sigara yaktı, uzaklardan görünen körfezin durgunluğuna daldı. Sofrayı topladım, bulaşıkları makineye yerleştirdim, içi anason kokuyor. Annem ara sıra

bira içer, rakıcı olan babam.

“Bak bakalım kahve kalmış mı,” diye seslendi babam bahçeden, peşi sıra bir şeyler geveledi, anlamadım, tahta masaya dayalı sandalyeyi çekip oturdu. Kahve kavanozunda bir pişirimlikten fazlası vardı ama kalmadığını söyledim.

“E tabii,” dedi yüksek sesle, “bize sıra gelene kadar.” Abim sindiği yerden çıktı, babama bir şeyler söyleyip gitti. Oturdum, cep telefonumu kurcalıyorum.

“Gece bir damla uyumadım,” dedi babam mutfağın kapısından, “git bak şuna, yapabiliyorsan al getir, akılsız kadın başımızı belaya sokacak bu sefer.” Oldum olası kahvaltı sonrası uyur babam, yatmaya gitti.

Geleli üç gün oluyor, her akşam aynı terane, bir abim bir babam annemin başının etini yiyor: Aklını çelmişler senin, adamların tuzu kuru tabii, akılları sıra bir de slogan uydurmuşlar, “altın’da ne var.” Ne mi var, iş var, aş var, servet var. Söyledikleri her şey bir

kulağından girip ötekinden çıkan annem, gün ışımadan evden çıkıyor, karanlık çökene kadar tepedeki direniş çadırlarında siyanürle altın arayan şirkete karşı nöbet tutuyor. İkinci yanlarına gitmiştim. Beni bir köşeye çekti. “Dün bir, bugün iki oğlum,” dedi annem, “derslerin ağır, iyice dinlen, yorgunluğun geçsin, gelirsın bir ara.” Oradan buradan gelenler anlamışlar tabii annemin binlinçli bir kadın olduğunu, doğup büyüdüğü yöreyi avuncunun içi gibi bildiğini, Şükran teyze şöyle şöyle yapsak mı, şu derenin adı neydi, ya şu vadinin, televizyoncular geldiğinde konuşursun değil mi? Konuşmaz mı, öyle bir konuşur ki kanal kanal gezen yorumcuları cebinden çıkarır. Kitap, dergi eline ne geçse okur, gündemi yakından takip ettiği gibi analizleri de acayip isabetlidir.

Telefonumu alıp evden çıktım. Gökyüzü, orman, dağ bayır, soluduğum hava bile turuncuya kesmiş. Kızılımsı bulutlarla savaşılan güneş, rakiplerini tek tek elese de dağların ardından yenileri yükseliyor. Çağlayanı kuşbakışı gören fıstık çamlarına yöneldim. Abim dördünü de ağaç bayramında dikmiş güya, ben doğmadan önce. Dokuz yaş var aramızda, boyu posu anneme çekmiş, kısa yoldan zengin olma hevesini saymazsak huyu suyu aynı babam. Çam fıstığı satarak turnayı gözünden vuraçağını sanıp bana az kozalak kırdırtmamıştı zamanında. Sol işaret parmağımla baş parmağımın tırnağı düşmüştü. İki tırnağım da hâlâ preslenmiş gibi büzük büzük.

Çamlar ayakta, ne var ki can çekişiyor. Sanki tonlarca iğneyi ateşte kavurup diplerine yaymışlar. Bir gecede yüzlerce ağacın köküne asit döktüklerini, sonra da utanmadan, ormanı hastalık sarmış, diye açıklama yaptıklarını söylemişti annem, sıra yamaçları, tepeleri kaplayan zeytin ağaçlarındaydı ve birilerinin yeter artık, ne istiyorsunuz bizden diye haykırması gerekiyordu. Şaşkın bir sincapla göz göze geldik. Dondu kaldı hayvan. Fotoğrafını çekeyim dedim, defol git buradan der gibiydi yuvalarından fırlayan kehribar gözleri. Yukarılara tırmandım. Ölmekte olan çamların fotoğraflarını çektim. “Sesimi duyan var mı” hashtagiyle içimi yakan fotoğrafları paylaştım. Söz klişeydi, ama çok yerindeydi. Yaralı bir hayvan gibi inliyor çağlayan. Yarım saat oradan oraya dolandım, kaplumbağaları, gelincikleri, kertenkeleleri arandım, çingiraklı yılanlara, taşların arasına yuvalanan zehirli akreplere bile razıyım ama şu şaşkın, öfkeli ve de inatçı sincap dışında kötülüğün dilsiz tanıkları hep beraber buraları terk etmiş. İkide bir Twitter hesabıma göz atıyorum. Çok fazla takipçim yoktur ama bir kişi bile ne fotoğraflarla ne mesajla ilgilenmiş, annem bile beğenmemiş, oysa anında... Ah, ya başına bir şey geldiyse. Aradım, cevap vermedi. Mesaj çektim, okumadı.

Ana baba günüydü çadırların kurulduğu yer. Jandarmalar ellerinde mika kalkanlarla adım adım, kol kola girmiş çevrecilerin üstüne yürüyor. Annem görünürde yok. Komutan panzerin tepesinden başını çıkarmış, megafonu ağzına dayamış, kalabalığa dağılmalarını, aksi halde zor kullanacaklarını söylüyor. Döndüm, yamaçtaki kayaların ardına geçtim, babamı aradım. Çalar çalmaz açtı telefonunu.

“Neredesin, o sesler ne?”

“Çadırların oradayım, jandarmalar baskın yapmış, annem yok.”

“Oh olsun,” dedi, çat suratıma kapandı telefon. Kayanın ardından çıktım, spor giyimli, benimle yaşıt bir kadınla burun buruna geldim. Kuşkuyla baktı yüzüme. Annemin adını söyledim, nerede olabileceğini sordum.

“Neyiniz oluyor Şükran teyze.”

“Annem.”

“Gelin benimle, tansiyonu yükselmişti de, iyi ama, çadıra aldık, dinleniyor.”

Peşine takıldım. Ağaçların arasında kamuflej desenli büyük bir çadıra girdik. Annem hop oturuyor hop kalkıyor, çadırdan çıkmak istiyordu. Dışarda alkış koptu, ardından sloganlar. Eşarbını başına attığı gibi dışarı fırladı annem.

Abim traktörün direksiyonunda, babam inmiş topluluğa doğru ilerliyordu ki panzerlerden sağa sola tazyikli su fışkırdı, babam yere yuvarlandı. Annemle koştuk. Bir sıkımlık canı var zaten, doğrulmaya çalıştıkça geri düşüyor babam, bir taraftan da bir anneme bir bana bağırıp çağırıyor sanki olanların sorumlusu biziz. Abimin kılı kıpırdamıyor. Annem bir kolundan tuttu, ötekinden ben, babamı ayağa kaldırdık, çadıra sürükledik. Sürüklemey olaydık. Az evvel yerde debelenen o değilmiş gibi öfkenin delice kuvvetiyle çadırın girişinde annemin yanağına tokadı indirdi, koluna yapıştım, “Kendine gel,” diye bağırdım, “kime el kaldırıyorsun sen.” Sıyrılmaya çalıştı, kolunu daha çok sıktım. Annem araya girdi, “Karışma,” diye bana çıkıştı, “bu me-

sele onunla benim aramda.” Babamın kolunu saldım, “Geç içeriye,” dedim, “annemi de sahipsiz sanma.” Sesini çıkarmadan içeri adım attı.

“Anne nereye?”

“Arkadaşlarıma bakacağım.”

“Dur Allah aşkına, görmüyor musun, ezilip kalacaksın.”

Babama göz attım, elleri belinde oraya buraya bakıyor, kaçacak yer arıyor, bulamadı, üstüme yürüdü. Sağa kaydım. Bir iki adım atıp durdu, “Bana bak,” dedi birkaç adım ötede bekleyen anneme, “ya şimdi benimle eve gelirsın ya da oğlunla defolup gidersin buradan.”

Annem dudaklarını ısırdı, birileri duydu mu diye etrafa göz attı. Kalabalık jandarmayla boğuşuyordu hâlâ. Bulutlarla giriştiği kavgayı kaybeden güneş, gökyüzünü rakiplerine terk etmiş. Annem baba inat sert adımlara arkadaşlarına doğru yürüdü.

“Cehennem kadar yolun var,” diye bağırdı babam. Abim traktörü yamaca, yolun kıyısına çekmiş, aşağıda sigara içiyordu. Babamı görünce sigarayı yere attı, koştu, koluna girmek istediye de dirseğiyle abimin hamlesini geri püskürttü babam.

Yağmurun bastırmasıyla jandarmalar çekilip gitti. “Yarın yine gelecekler,” dedi gençlerden biri, “çok daha kalabalık hem de.”

“Gelsinler yavrum, demirden korksaydık trene binmezdik,” dedi Annem. Telefonumun şarjı bitmek üzere. Hepi topu üç kişi beğenmiş, yorum olarak da ağlayan ifade bırakmışlar. Annemin gözü kendi telefonunda, suratı allak bullak.

“Anne hayırdır?”

“Şuraya bak,” deyip telefonu uzattı, “çok ağrıma gitti be oğlum.”

Bilmem ne haber portalında, o ânın görüntüsü dönüp duruyor, babamın anneme tokat attığı saniyeler. Altında abuk sabuk yorumlar, gözlerinden yaş fışkıran gülücük ifadeleri. Aşağılık şerefsizler, zır cahiller, Allah hepinizin belanızı versin.

“Çay içer misin Şükran teyzeciğim, az önce demlemiş arkadaşlar,” diye sordu bir ses. Başımı kaldırdım beni annemin yanına getiren genç kadın.

“Sağ ol Damla kızım, karanfilli ıhlamur olsaydı içerdim bak, uykumu kaçırıyor çay, sabaha dinç kalkmam lazım, zor bir gün olacak, oğlumla tanıştın mı, diş hekimliğinde okuyor.” Mahcup oldum. “Hı hı, tanıştık sayılır,” dedi Damla, “benim çıkmam lazım, iyi uyu tamam mı.”

“Çok akıllı kız, maşallah adı gibi bir içim su,” dedi annem kızın ardından. İnce sünger şilteye uzandı.

“E, anne, nereye varacak bu işin sonu, babamla yani, barışacak mısın?”

“İki şartla,” dedi uzandığı yerden, bir kolu başının altında, gözleri sohbete dalanlarda. “Birinci şartım, gelip herkesten özür dileyecek, o tokat sadece bana değil buradaki herkese atıldı. İki: Bir daha benim yoluma taş koymayacağına yemin edecek, sen de telefonuna kaydedeceksin, icabında yayınlayacaksın.” Vay babam vay.

“Ağır oldu be anne, bence kabul etmez.”

“Valla o zaman yapacak bir şey yok, tak sepeti koluna herkes kendi yoluna.”

“Benimle İstanbul’a geleceksin yani.”

“Yok canım daha neler, sen anneni ne sandın, buraları haramilere terk edecek göz var mı bende.”

Annem vurdu kafayı yattı. Dışarı çıktım, evin yolunu tuttum.

Kapıyı abim açtı, hayret ağzında sigara, bir gözü kısık.

“Hayrola, sigara falan, babam yok mu?”

Herifin dili şişmiş sanki, laflar ağzının içinde kayboluyor. Botlarımı çıkardım, salona daldım. Ohoo, babam çilingir sofrasına kurulmuş bile. Sağındaki yetmişlik şişenin dibinde bir parmak var yok. Abim uçmuş, yaprak gibi sallanıyor havada, ağzındaki sigarayla divana yayıldı.

“Kaynanan kimse, sevmiyor seni,” dedi babam, kelimeler pürüzsüz, gözler gayet ayık. Sobanın üstündeki çaydanlık fokurduyor, zamanında kimden duymuşsa çay içer rakı arası. Abimin tepesine dikildim, “Aferin sana,” dedim, sigarayı parmaklarının arasından çekip sobaya attım. Babam sandalyede yan dönmüş, beni seyrediyor.

“Üstüne battaniye ört şunun, üşütüp başıma kalacak, karısıyla fena bozuşmuş, hep annenin yüzünden.”

“Sen bozuşmadın mı, kadıncağızı fena incittin bu sefer,” dedim, “peki sen kimin başına kalacaksın, bu yaşta devirmişsin yetmişlik rakıyı, damla sokmayacaksın ağzına dememiş miydi doktor.”

“Bok yemiş o doktor, biliyor mu benim neler çekti-

ğimi, anan gibi bir karısı olaydı görürdüm ben onu, şunun bacaklarını uzat da rahat yatsın, ondan başka kimim var benim, anan mı gönderdi seni...” Azıcık soluklansa alacağım sazı elime, vırt vırt, susmuyor ki.

“Sigara içiyon mu sen.”

“Yok, içmiyorum.”

“Aferin, içme, gel şöyle.” Karşısına oturdum.

“Rakı?”

“Rakı da içmiyorum, hiçbir şey içmiyorum.” Hırıltılı kahkahalar attı. Yüzü kederlendi birden, gözlerinin mavisini grileşmiş, buruşuk çenesi titriyor. Kaşlarının beyazlaması, yüzüyle alnındaki derin çizgiler, burnundaki kızarıklık, avurtlarının çöküklüğü içime battı.

“Kahve yapayım mı, ister misin?” dedim.

“Kahve var mı ki, sabah kalmadı demiştin.”

“Çay?”

“Olur, temiz bardakta ama.” Mutfağa gittim.

Döndüm yok. Kap kacağı toplayıp tepsiye koydum, koltuğumun altında rakı şişesiyle mutfağa girdim. Kalan rakıyı kafama diktim. Oh, iyi geldi valla. Boş şişeyi çöpe tıktım. Tuvaletin kapısı kapandı, ayaklarını sürüye sürüye salona girdi, ardından da ben. Eli yüzü ıslak, soba borusuna takılı tel askıdan havluyu alıp uzattım.

“İstemez, iyi böyle.” Yerine oturdu, çaydan bir yudum aldı.

“Baba,” dedim, “kızmazsan bir şey soracağım, annemden ayrılmayı düşündün mü hiç.”

Şaşırdı, sonra ohoo hem de kaç kere der gibi elini salladı.

“Demek boşanmak istedin, doğru mu anladım.” Sigara yaktı, dumanı burnundan dışarı saldı.

“Yok ya, sadece bir kere,” dedi.

“Ne zaman?”

“Yağ fabrikasının parası, hatırlıyor musun, annen küplere binmişti hani.”

“E, ne yapsın kadın, sen parayı yediğini söyleyince.”

“Yok be oğlum, ne yemesi,” deyip göz ucuyla abime baktı, “laf aramızda, şeytana uyup kumar oynamış bu zübük, alacaklılar peşinde, siz yemeyin içmeyin gidin bunun kayın babasının yakasına yapışın, tamam dünür dedim, hiç canını sıkma, ver o haydutların ismini adresini hallederim ben. Adamları buldum, kumar borcu namus borcu, ne kadar alacağınız varsa kuruşu kuruşuna ödemezsem şerefsizim. Üç gün süre verdiler. Sağdan soldan borç harç, biraz da ben koydum üstüne, hasılı vaktinde ödedim. Yemin verdi abin bir daha oynamaya çağına, iki gözü iki çeşme nasıl ağlıyor karşımda, lan tamam, dedim, etmişsin bir delilik, ne ağlıyorsun çocuk gibi. Aramızda kalsın baba, dedi, annemin haberi olmasın n’olur. Tamam, söz, demeyeceğim. Gel de söyle anene.”

“Daha sonra anlattın mı peki.”

Cık etti, başını salladı. Sonradan keşke demiş ama, keşke zamanında açık açık konuşsaydım.

“Pişmansın yani,” dedim

“Ziyadesiyle, neticede onun da evladı, çay da güzel dem almış.” Kalktı, sobaya odun attı.

“Öyle böyle değil hava, Allah dışarıdakilerin yardımcısı olsun,” dedi, abimin üstündeki battaniye kaymıştı, gitti düzeltti. “Kime çektiyse bu gamsız, hiç diyor mu ki bu soğukta...” Dışarıya göz attı, sonra pencereyi açtı, ıslak çam kokusu burnuma kadar ulaştı. Boynunu kütleletti, dirseklerini kırıp gerindi, temiz havayı içine çekti.

“Bizim memleket gibisi yok be oğlum.”

“Kesinlikle,” dedim, “kıymetini bilene tabii.” Abim horluyor.

“Bundan bize hayır yok,” deyip kapıya yöneldi, peşinden gittim.

Vestiyerde asılı paltosunun cebinden traktörün anahtarını çıkardı, kısa bir an tereddütte kaldı, paltoyu alıp omzuna attı, bahçeye çıktı.

“Baba hayırdır, gece gece?”

“Hiç, hava alacağım az.”

Bahçe kapısında durdu, döndü, traktörün anahtarını salladı, “Gel al şunu, abini kaldır, babam dedi ki de, af dilemekle küçülmezmiş adam, aynen böyle de, gitsin gönlünü alsın karısının, köftehor.” Koşup anahtarı aldı.

“Abini bırak dön hemen, ortalığı topla, sobaya bakarak ol, sönmesin, ıhlamur kaynat, birkaç kök de karanfil atıver içine.”

Kırmızı Kupa ve Diğer Şeyler

Ayşe Başak Kaban

Elinde kırmızı renkli emaye bir kupa tutuyor. O zamanlar bu tür şeylere kupa mı deniyordu, fincan mı yoksa bardak mı? Belki maşrapa. Sütçük veya sosluk da denebilirdi eğer Birleşik Krallık sınırları içerisinde yaşıyor olsaydık. Başında kocaman fiyonk bir toka, neredeyse kafası kadar. Saçları kulaklarını geçmiş ama çene hizasına henüz varamamış, dalgalı lâkin neşesiz dalgalar bunlar; sönmeye yakın, coşkusuz, karakteri gibi. Kocaman gülleri andıran fırfırlarla süslü, dizaltına kadar inen eteği çan şeklinde, kısa kollu bir elbise var üzerinde. Gözlerini kocaman açmış; şaşkınlıktan mı, öfkeden mi bilinmez. Yanakları al al, bu haliyle eski zamanların taş bebeklerini anımsatıyor, taş bebeklerin bakışı gibi donuk ve ürkütücü. O günden bugüne bakışları hiç değişmemiş. Donuk bakışlı, şaşkın ve/veya öfkeli bir kız çocuğu.

Fotoğrafın rengi zamanla siyah beyazdan sarı, siyah, kreme dönmüş, bir tadı olsa, kekremsi, derdim; ekşimsi, buruk, acımtırak tıpkı tüm hayatı gibi. Fotoğrafın bir kokusu olsa yine, kekremsi, derdim; tıpkı şimdi onun kokusu gibi. Fotoğrafta elbisesinin rengi anlaşılmıyor; uçuk pembe, uçuk mavi, kırık beyaz olabilir, başında taşıdığı koca fiyonk da öyle. Bence elbise ile fiyonk aynı kumaştan yapılmıştır ve dizinin hemen altında biten çorapların rengi de elbiseyle uyumludur. Pabuçları ise kırmızıdır, kesin. Kim bilir hangi anda sabitlenen o görüntüde rengini bildiğim, bildiğimden kesin emin olduğum tek şey emaye kupa. Kırmızı emaye kupa, hemen şurada mutfak rafının üzerinde duruyor.

Onu ve ondan ötürü beni saymazsak o günlerden bugüne gelebilmiş tek şey kırmızı kupa. Bizler de o günlerden bugüne bir şekilde geldik; genleri taşıya taşıya, taşırken azala azala, kan kana karışa karışa. Ama kupanın kırmızısı neredeyse aynı parlaklıkta duruyor, üzerinden belki bir asır geçmiş, bana mısın dememiş. Kırmızı bir inat! Kupanın içinde, kulpunun olduğu yanda, tabanına doğru olan yerde bir parça sır dökülmüş sanki koyu bir siyahlık sırtıyor. Bu haliyle ağzın içindeki çürük dişleri anımsatıyor veya dişsiz bir ağız. Ama asıl dişsiz ağız salonun köşesinde, oldukça geniş tek kişilik koltukta kamburuyla beraber oturuyor. Bana seneler boyunca dik dur, dik yürü, kamburun çıkacak, diye söylendi ya, şimdi ikimizde birden çıktı işte. Onun kamburu sırtında, benim kamburum o. Kamburunu her görüşümde, günde belki yüz kere, sinirim bozuluyor. Sırtına bir şamar patlatıp düzeltesim geliyor. Bazen benimle inatlaştığında elimi havada yakalıyorum. Şamarı patlatıp avcumun içiyle sırtına tüm gücümle bastırmamak için zor tutuyorum kendimi.

Tekli koltuğun sağ koçağının yanında duran sehpanın üzerinde dizili üç çerçeve var. Birinde anlattığım kupalı fotoğraf, diğerinde sene bilmem kaç a ait bir başka siyah beyaz fotoğraf: Orada tek başına, muhtemeldir ki bir okul gezisinde, çevresinde zar zor belli olan arkeolojik kalıntılar. Fotoğrafın arkasında yazıyordur neresi olduğu, hangi gün çekildiği, kimlerle gittiği, zamanında çok severmiş böyle notlar almayı. Anı düzenleyicisi! Orada kamburu yok, dimdik sopa yutmuş gibi duruyor. Altında mini bir etek, kesin kıcı görünüyordur, şimdilerde zor böyle şeyler giymek. Üzerinde karpuz kollu, boynu inci boncuk işlemeli zarif bir bluz, saçları arkadan toplanmış, hafif bir rüzgâr esiyor olmalı ki dalgaları bir kuş hafifliğinde havalanmış. Dudakları boyalı, bana kalırsa kırmızıya çalan bir renk olmalı, asla can alan kırmızı kullanmaz, bayağı bulur. Ayağında kocaman dolgu topuklu sandaletler. Öyle neşeli gülümüş ki... Kapkara güneş gözlükleri var yüzünde, kelebek çerçeveli. Diğer çerçevenin fotoğrafı renkli. Az biraz mutlu bir aile fotoğrafı. Yanında kocası, hilal bıyıklı, iri yapılı. Evlenmeden altı ay önce tanışırılmışlar. Oğlanı kendisine pek münasip görmemiş, aileler uygun bulmuş. Adam lise terk ama işi gücü yerinde çarşının en büyük hırdavatçısının vârisi. Mevsimine göre soba, odun, kömür, çakıl, kum ve her daim mutfak tüpü satıyorlar. Aç kalma ihtimali yok. Aç kalmamak önemli, açıkta kalmamak daha da önemli. Adamın ailesinin iki evi, tek oğlu var. Dükkân geniş arsası ile beraber bunların, daha ne olsun... Fotoğrafta adam, kadının omzuna koymuş elini, bu ise hafif adama yanaşır gibi

durmuş ama fazla sokulmak istemezmiş, koltuk altından kötü bir koku yayıyor gibi kafasını biraz sola çevirmiş. Adam ve kadının iki yanında birer oğlan çocuğu, babaları suratlı her ikisi de, babaları gibi kalın çizgili gömlek var üzerlerinde, Sümerbank marka. Ben annemin dizinin dibinde duruyorum, tam diz hizasında bitiyor başım. Toka tutmaz saçlarım pek çok zaman olduğu gibi darmadağın. Bir elimde Fatoş Bebek. Bebeği elbette gayet iyi hatırlıyorum, başka bir bebeğim olmadı zaten, diğer elim onun elbisesinin eteğinde. Önden düğmeli boydan bir elbise var üzerinde, çiçekli. Çiçekler koyu mavi renk neredeyse lacivert, elbisenin zemini ise tatlı bir mavi, rüzgârsız sabah denizi gibi, kumaşı ise elbette Sümerbank, gömleklerle aynı gün alındı. Elbiseyi kendi dikti, kayınlıdesinin düğün hediyesi Singer marka pedallı dikiş makinesi ile, kumaşın kalanından bana elbise dikmişti ama o yok üzerimde, kirlitemeyeyim diye giydirmemiş olabilir.

Tekli koltukta otururken son çerçeveyi hep görmezden geliyor. Bazen inatla burnuna burnuna uzatıyorum: Bak, diyorum kocan ve çocukların, oğulların. Oğullarını da mı hatırlamıyorsun? Hani, şu yerlere göklere sığdıramadığın balalarını, söylesene, hı? Beni başından sıvamak için eline alıp bakıyor boş gözlerle ve her seferinde fotoğrafı ilk kez görmüşçesine ilgiyle, ama aynı boşlukla. Sonra sıkılıp geri veriyor, parmağıyla ilk çerçeveyi işaret ediyor. Kendi çocukluğu, çocukluğunun elinde duran kırmızı renkli emaye kupalı, koca fiyonklu fotoğrafı. Ona uzun uzun bakıp konuşuyor. Sonra kupayı gösterip, hadi, diyor. Günde üç kez belki daha fazla, ne zaman acıksa. O ne zaman hadi, dese o zaman kupayı raftan alıp rendelenmiş elma, bisküvi karışımını boca ediyorum içine. Mamayı koyarken dökülmüş sırrın yeri simsiyah parlıyor. Abim geçen yaz iki günlüğüne geldiğinde, kullanma şunu, sakıncalı, zehirlenir, hiç mi kafan basmıyor senin, dediğinden beri severek kullanıyorum kupayı.

Fotoğraftaki oğullarından büyük olanı, 456 km ötede oturuyor ailesiye, ayda bir anıyor ve bin lira harçlık yolluyor. O üniversitede rahat rahat okusun diye annesi de her ay düzenli para gönderiyordu. Babası mezuniyetini görmeden ölünce, iş kursun diye koca dükkânı satıp parasını buna verdi. O da anasının başına beni dikip naşladı. Küçük abim, ah o ne yakışıklı bir oğlandı de mi anne, âdeta bir bahriyeli gibi, çakı gibi... hep böyle sevdi annem onu: Şimdi düşünüyorum da belki kadının kamburu çıkmadan çok çok önceleri, hani kıçına kadar mini etek giydiği zamanlarda bir bahriyeliye tutkundu. Arada bir iç çekişlerinin nedeni de budur belki, kim bilir. Küçük oğlu da Kana-da'ya gitti. Pandemiye kadar senede bir gelip on, on beş gün kalırdı. Pandemi boyunca her gün görüntülü aradı.

Her aradığında, şu telefonu iyi ki almışım de mi anacım, dedi. O ise kafasını sallayıp sanki Samsung firmasının sahibi oğlumuş gibi böbürlendi telefonuyla. Görüntülü görüşme sefası anca bir yıl sürdü. Bizimkinin aklı ani bir şekilde gitti. Ekrandaki kişinin oğlu olduğunu anlamamaya, dahası korkup çılgık atmaya başladı, abim de benim nur yüzümü görmeye pek meraklı olmadığından olsa gerek görüşmeler ayda bir normal aramaya döndü. Pandemi bitip, her şey normale döndükten epey bir zaman sonra, ilk fırsatta, uçtu geldi. Bakıp gördü ki anası ne onu ne torunları tanıyor beş gün evin içinde uzun uzun öfleyerek dolaştı, ani bir işi çıktığını söyleyip taşı tarağı toplayıp, gitti. Giderken acil bir şey olursa aramamı söyledi. Acil bir şeyden kastı anasının ölmesiydi herhalde. Kambur o ziyaretten sonra hızla büyümeye başladı ve kalıcı olarak sırtına yerleşti. Aklını verdi, kamburu aldı.

Annemin aklının gidip, her şeyini unutmasının en iyi yanı telefonuna el koymam oldu. Yeni bir dünya serildi önüme. Bilmediğim, renkli ve benim için epey eğlenceli bir dünya. Buraya adım atmak için biraz emeklemem, biraz sürünmem gerekti.

Teknolojiyle ilişkim otomatik çamaşır, bulaşık makinesi düğmesine basmaktan ibaretti ama sağolsun telefoncu genç kız bana tüm ayrıntıları öğretti. İlginçtir anlattığı her şeyi kafam zorlanmadan aldı. Teyze dedi çocuk, helal olsun sana. Eee, dedim matematiğe de kafam basardı benim, okutsalardı mühendis çıkardım. O zaman genç kızın yüzüne samimi bir acı yerleşti, samimi acıya anlayışlı bir tebesüm eklendi. Eve gelir gelmez kızın dediklerini bir bir yaptım. Yapmadan önce yolda düşünmüştüm, kullanıcı adım ne olsun, kızın öylesine girdiği sümbül / 6707 hiç benlik bir şey değildi. İstediyini olabilirsin demişti kız, ne istersen yazarsın burası senin sanal dünya. Benim sanal dünyam. Sanal ama benim dünyam. Hiç olmadı bir dünyam, sanal manal ama işte bu benim dünyam.

Emaye kırmızı kupayı profil fotosu yaptım. Elbette öyle bomboş şekilde değil, içine papatyalar koydum. Yanına bir kitap, bir kalem. Arka fonda tül perde. Hep havalı bir ismim olsun istemiştım, hani şöyle ismimi söyleyince insanlar bir an bile olsa bir dursunlar, adım atmadan önce iki düşünsünler... Neslişah Yılmaz!

Yeni bir isim, hiç olmamış ve olamayacak bir meslek, hep olsun istenen hobiler, uzaktan bakılan, iç çekilen her ne varsa o. Hatta bir çocuk bile doğurdum sanal dünyamda. Babası sizlere ömür bir çocuk. Sizlere ömür derken, boşadım demek istiyorum; böyle yazdım kahkahalı imojilerle. Şen bir dulum, emekliyim ve harika bir hayatım var. Genç annelere öğütler verdim, yemek tarifleri yazdım. Başkalarının okuyup paylaştığı kitapların görsellerini alıp, kendim okumuşum gibi yeniden yorumlayıp, paylaştım. Her gönderiye illaki bir yorum yazdım; kimi zaman destekleyen, kimi zaman sırf kavga çıkarmak için. Başlarda üç, beş kişi olan arkadaş listem beş yüz, bin, bin iki yüz oldu. 35 yaşlarında genç bir şen dulдум. Birçok sanal erkek arkadaşım oldu. Bazılarıyla uzaktan seviştım, bazılarıyla romantik romantik cilveleştım.

Hadi hadi, dedi, kamburuyla beraber dönüp, kırmızı kupayı işaret etti. Büyük teklı koltukta oturuyor ve giderek küçülüyordu. Bir süre sonra koltuğun onu yutacağını düşünerek teselli buluyordum. Yerimden kalkmadan önce sanal duvarıma şöyle yazdım: Hepinize iyi bayramlar diliyorum canlarım. Annem, ben ve kızım bu bayramda Antalya'da olacağız, hepinizi çok seviyorum. Bunu bir kucak dolusu mavi ortanca görseli ile paylaştım. Telefonu masada bırakıp, kırmızı kupayı aldım, rendelenmiş elma püresine kattığım bisküvileri bir kâsede ezip, kupaya doldurdum. Anneme uzattım.

Öykü Gazetesi

Şila Dinger'in Kedisi

Elmas Tunç

Yine o karanlık sokakta buluyorum kendimi. Elimle koymuş gibi. Belki bulmuyorumdur da kaybediyorumdur her gün biraz daha kendimi. Kim bilir. Sokak lâmbalarına bakıyorum. Her biri uykunun koynunda. Işıtmıyorlar önümü. Kaldırımında sıra sıra dizilmiş evlere, önlerinde park edilmiş arabalara göz gezdiriyorum sisin içinden. Eski modeller. Nedense eğilip ayaklarıma bakıyorum. Küçülmüşler. Hem benim hem de değil gibiler. Fiyonklu kırmızı ayakkabılar var ayağımda. Ne zaman giydiğimi hatırlamadığım. Bu ev... Burası, bizim eski evimiz. Misa-firinin eksik olmadığı. Yatıya kalanlara çekyatların açıldığı. Uyku. Ölümün yanı sıra. Giriş kapısı aralı. Trabzanlara tutunuyorum. Dar merdivenlerden çıktıkça otomat yanıyor ve yolumu aydınlatıyor. Her adımda sarı çiçekli eteğim havalanıyor. İn cin top oynuyor. Bu tekinsizlik, şursuz küçük adımlarımı durdurmaya yetmiyor. Dai-renin kapısı yansına kadar aralı. Kalan yarısını iteleyince dış gıcırda-tarak açılıyor. Bilenmiş gibi. Holün loş aralığından dipteki misafir odasına geçiyorum. Karanlıkta parlayan iki yırtıcı göz. Üzerime dikiliyor. Tıslayan iki kelime: “Merhaba küçüğüm!” Kapı kapanıyor. Dizlerim titriyor. Kaçamıyorum. Zımbalanmışım sanki. Çığlık atmaya çalışıyorum. Pis kokulu bir el ağzıma yapışıyor. Kalın kılı bileğinde gri bir kedi dövmesi. “An...” Harfler hırıldayarak ağzımın içinde dolanıp gerisin geri boğazıma kaçıyor. Tül perde uçuşuyor. Nefes nefese açıyorum gözlerimi.

...

Bir. İki. Üç. Tam üç gündür orada. Bir adam. Karşı apartman-da. Pencerenin önünde. Görüyorum, orada. Öylece dikiliyor. Ya-pıştı bırakmıyor. Ne zaman baksam, ısınıyor gözleri. Önce camı, sonra etimi deliyor. İştahlı ve salyalı ısınkları üstümde. Kallı, kalın bileğini cama dayıyor. Sarsıyorum. Başımda korkunç bir uğultu. Ayaklanmamın dibinde ise nereden geldiğini anlayamadığım gri bir kedi. Yalıyor. Daha fazla kalamıyorum orada. Öğürerek banyoya koşuyorum. Annem arımdan sesleniyor: ‘Kızım ne oldu? Neyin var?’

Açıyorum kaynar suyu. Çığlıklar fırlıyor boğazımdan. Gözümden yaş getiriyor kaynar su. Derim yumuşuyor. Salyangoza dönü-şüyor. Kıpırmızı ve sızlak salyangozlar... Bir sürü. Keseyi sabun-luyorum. Sürüyorum da sürüyorum ısınklara doğru. Adamı tanı-yor muyum bilmiyorum. Kötü adamlar gibi bakıyor gözleri. Bütün kötüler birbirine benziyor. Küstah ve saldırgan. Bedenimde gezini-yorlar ve kâbuslarımda.

Adamın gözleri cam gibi parlıyor karanlıkta. Gözlerinin dişleri var. Pörtlek bakışlı, uzun suratlı, kalın kaşlı, kirli sakallı, kara yağır saçlı. Kemerli burnu var. Uzunca. Suratında derince bir yanık izi.

Annem ağlamaklı. Yanıma geliyor.

Yüzüne anlamsızca bakıyorum. İşaret parmağımla karşı binayı gösteriyorum dudaklanımı ısırarak. Bal rengi gözlerini belirtmiş bakışlarından medet beklercesine yüzümde bir cevap anıyor.

“Ne var karşıda?”

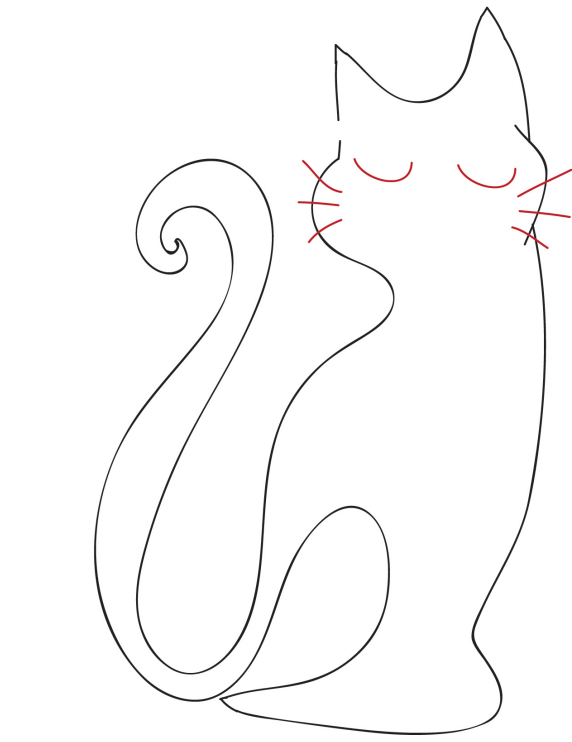
Omuzlanımı yukarı kaldırıyorum. Annem başını iki yana sallıyor: “Bir haller var bu kızda. Allahım sen aklıma mukayyet ol!” Yüzümde cevap arayan annemin büyümüş gözbebeklerini kendi haline bırakıyorum.Tül perdeyi aralıyorum. Adam hâlâ orada. Ke-di ise ayaklanmamın yanında. Korkum kabanyor. Aynı hızla perdeyi kapatıp odama koşturuyorum. Annem elinde kremle kalakalıyor. Uykusuz kaldığım bazı karabasan geceler için çantasından arakla-dığım uyku hapını susuz yutuyorum. Ağzımda acı bir tat. Gözleri-me gri kediler oturmuş. Karanlığa teslim oluyorum.

...

“Şila Şila! Aç kızım gözlerini!”

Sarsılarak bakıyorum etrafıma. Odamdayım. Karanlık gitmiş. Annem yatağın üstüne oturmuş yüzü ağlamaklı.

“Yine kâbus mu gördün? Kaç gündür camın önündesin. İyi-ce tuhaflaştın. Kurban olayım anlat yavrum annene. Banyoda haşla-

mışsın kendini. Krem bile sürdürmedin. Gece gelip süreyim de-dim. Baktım bornoza uyumuşsun. Uyandırmaya da kıyamadım. Yine uykusuz kalma diye.”

Ne diyeceğimi bilmiyorum. Annemin alınına doğru bir yay gibi kıvrılan kaşlarına ve bal rengi gözlerine bakmakla yetiniyorum.

“Canım kızım, konuş Allah aşkına! Susma, daha fazla korkut-ma beni!”

“Yok bir şey.”

“Madem anlatmak istemiyorsun. Tamam, anlatma. Ama hiç olmazsa kurşun döktürelim. Bakarsın iyi gelir.”

Ayağa kalkıyorum. Hareket ettikçe vücudumdaki yanıklar sız-lıyor. Giyinmek için müsaade istiyorum. Etajerin üstündeki yanık kremi işaret ediyor. “Tamam” diyorum gözlerimi kırparak. An-nemin kaygısı ve üzüntüsü geçmiyor. Yüzü ve omuzları düşüyor. “Rabbim sonumuzu hayır etsin” deyip çıkıyor odadan. Hâlâ gör-düğüm kâbusun etkisindeyim. Kot pantolonumu ve tişörtümü giyerken haşladığım bedenime tiksinererek bakıyorum.

“Rüyayla amel edilmez” derdi rahmetli babaannem. Lâfını or-taya bıraktığı gibi konuşma isteğimizi de kursağımızda bırakırdı. Velhasıl kestirip atardı. Bakışları öyle sertti ki “neden” diye bile so-ramazdım. Annem bu konuda kendisinden cevap beklediğimi an-layınca: “Babası da öyleymiş. Görgülü kuşlar gördüğünü işler” demişti. babaannemin tabiatı için. Eşelememeyi ve geçiştirmeyi sanırım o vakitler içselleştirdim. Hafızamda daha evveli yok. O kı-sımlar karanlık. Fakat ilk kez dün geceki kâbusla kırmızı pabuçları-mı, san elbisemi hatırlıyorum. İçimde koca bir radyoaktif kütle harekete geçiyor. Cam, çerçeve paramparça. Ya kedi? Biliyorum, orada. Şila Dinger’in kedisi o. Ölü yahut diri. Hem var hem yok. Tıpkı benim gibi. O çirkin, yanık izli surat... Kulağıma değen o ısırgan kelimeler kime ait? Niye böyle oluyor? Neden görünce mi-demde ne varsa çıkartıyorum. Dövmeyi ateşle dağılayarak vücuttan çıkarmak gibi bir şey bu. İstemsiz. Zihnim bu belirsiz parçaları getirip önüme koyuyor. Birleştirebilirsen dercesine.

Annemi endişesiyle baş başa bırakıyorum. Ya benim endişele-rim? Sözlerin dilini kestim. Kanaya kanaya susuyorum. Konuşarak neye şifa bulacağım onu da bilmiyorum. Yine de gözlerim annemi anıyor. Mutfığa gidiyorum. Orada yok. Salonu ve ardından diğer odaları geziniyorum. Oralarda da görünmüyor. Perdeyi aralayıp dışarıya bakıyorum. Elim ayağım boşalveriyor. Yine karşıda aynı adam. Öğürtü yükseliyor midemden boğazıma doğru. Banyoya koşuyorum. Klozetin içine sıcak sıcak kabaran sarı safrayı boşaltı-

yorum. Gözlerim yaşıyor, sonra da yanıyor. Boğazım zorlan-maktan acıyor. İki elimle dayanıp ayağa kalkıyorum. Muslukta elimi yüzümü defalarca yıkıyorum. Yüzüme yapışan görüntü akana ka-dar. Aynada sararmış suratıma bakıyorum. O sırada kapının kilidi-nin yuvasında döndüğünü duyuyorum. Annem nefes nefese: “Gel Emine Hanım, şöyle geçelim. Sen otur dinlen, ben de benim kıza haber vereyim.”

Anneme: “Hayırdır?” diye kaş göz işareti yapıyorum. “Hayır, hayır. Kurşun döktürelim de kem gözler gitsin üstünden.”

“Kurşun döktürmekle gidecek olsaydı, dünyada kötülük diye bir şey kalmazdı.”

“Sus kız! Tövbe de. O nasıl lâf öyle misafirin yanında.”

Annemin batıl inançlarına direnecek kadar gücüm yok bugün. Umut tacirlerine prim vermesini anlamıyorum. Kafamın içinde anı kovanı var. Karşıdaki adamın gözleriyle uğuldayan yüzlerce anı. İğneler batıyor vücuduma. Uyuşuyorum. Dilimde dönecek mecal kalmıyor. Mecbur teslim olup oturuyorum. Kafamın üstünde göz göz olan kurşuna bakıp: “Elem tere fiş, kem gözlerle şiş” diyorlar. Annem, dini vecibesini yerine getirmiş bir mümin ferahlığında Emine Teyze’ye bahış sıkıştınp hayır duası ediyor. Kadının duaya değilse de paraya yüzü gülüyor. Buna eminim. Emine Teyze’nin çıktığı kapıdan gri kedi giriyor. Annem üstüne basacakken kedi çekiliveriyor. Pencereye yaklaşp perdeyi aralıyorum. Kahretsin, yine orada. Midem lav püskürten yanardağ misali gene harekete geçiyor. Safrayı kratere doğru püskürtüyor.

Annem içeri girdiğinde ben de banyodan yeni çıkıyorum. Sa-bunlamaktan buruşmuş ellerime bakıyor. Atık benzimi görünce anlıyor hiçbir şeyin geçmediğini.

...

Ertesi sabah anneme telefon geliyor.

“Şila beni dinlemiyor musun kızım sen?”

Dinliyorum dercesine başımı sallıyorum. Oysa dikkatimi ver-mekte zorlanıyorum. Annem devam ediyor:

“Almanya’dan gelirken otobanda kaza yapmış üç gün önce. Az önce cenazenin getirildiğini öğrendim. Seni bu halde evde bıraka-mam. Birlikte gidelim.”

Cevabımı dahi beklemiyor. Annemle dolmuşa biniyoruz ve trafikte ağır aksak ilerleyerek dar sokakları olan insanın ruhunu mengene gibi sıkın ve bulutları çamaşır iplerinin kapattığı bir sem-te geliyoruz. Apartmanın bordo renkli sıvası dökülmüş. Kapının önündeki ayakkabı kalabalığını yararak zile basıyoruz. Kapıyı beyaz yaşmaklı, gözü yaşlı bir kadın açıyor. Açmasıyla anneme sanılması, ikisinin ağlaşması bir oluyor. Etdi pide kokusu arasında içteki oda-lardan birine geçiyorum. Bulduğum bir sandalyeye oturuyorum. Üstümdeki gözleri silkeleyip atmak istiyorum. Kimseyle göz göze gelmemeye çalışıyorum. Dövmeler, vah tüh sesleri kulağıma çarpıyor. “Diri diri yanmış.” “Allah kimsenin başına vermesin!” Kalabalıktan sıkılıp odanın birine atıyorum kendimi. İçeride biri yatıyor. Üstündeki beyaz örtüyü kaldırıyorum. “Aman Allahım!” Burnumda yanık et kokusu, başımı döndürüyor. O sırada gözüme bir şey çarpıyor. Bileğimde. Yanmamış. Duruyor. Yer ayaklanmamın altından kayıyor.Elim ayağım buz kesiyor. Midem kaynıyor. Oracı-ğa kusuyorum. Ağlaya ağlaya çıkıyorum o odadan, o evden. So-kaklarda deli gibi koşuyorum. Ne yana gittiğimi bilmeden. Gördü-ğüm şey gözümün önünden gitmiyor. Bilincimin altındaki örtü. O beyaz örtü. Bunca zaman. Nasıl olur? Kâbuslar, camdaki o adam. Örtünün altındaki. Ya kolundaki kedi dövmesi...

Sesler, kokular, kalabalık silikleşiyor. Başım dönüyor, göz ka-paklarını ağırlaştırıyor. Obruk oluşuyor ayaklanmamın altında. Yutuyor beni de zamanı da mekânı da. Her şey karıyor.

...

Soluğumu tutarak perdeyi aralıyorum. İstemsizce bir çığlık ko-panyorum. Gözlerimi ovuşturuyorum tekrar tekrar. Ağzım bir kaş açık, bir karşıya bir de ayaklanmamın dibine bakıyorum.